

VISOKA ŠOLA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

VISOKA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo visokošolskega strokovnega študija

Program: Varstvo okolja

UTOPIJA ALI REALNOST? PROJEKT VENUS

Mentorica: dr. Jožica Fabjan
Lektorica: Mija Čuk, univ. dipl. spl. jez.

Kandidatka: Anja Jerebic

Kranj, december 2024

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici dr. Jožici Fabjan za pomoč, nasvete in usmerjanje pri diplomskem delu.

Hvala družini za spodbudo in potrpljenje v času nastajanja diplomskega dela in šolanja.

Zahvaljujem se tudi fantu Urbanu za spodbudo in skrb.

IZJAVA

Študentka Anja Jerebic izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom dr. Jožice Fabjan.

Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.

Dne: _____

Podpis: _____

POVZETEK

Diplomsko delo raziskuje koncept trajnostne prihodnosti, kot jo predstavlja Projekt Venus, ki temelji na gospodarstvu, osnovanem na virih ter uporabi napredne tehnologije in obnovljivih virov energije. Predstavljena je vizija družbe brez monetarnega sistema, ki daje poudarek na enakopravnosti, trajnosti in avtomatizaciji. V teoretičnem delu so podrobno obravnavane ideje ustanovitelja Projekta Venus Jacquea Fresca, razvoj njegovega dela ter praktične rešitve za mesta prihodnosti, energijo, gradbeništvo in prevoz.

Praktični del naloge vključuje analizo anketnega vprašalnika o poznavanju obnovljivih virov energije in trajnostnih praks med slovensko javnostjo. Rezultati kažejo na nizko raven ozaveščenosti o trajnostnih konceptih ter potrebo po izobraževalnih kampanjah in večjem poudarku na uporabi obnovljivih virov energije. Zaključki naloge ponujajo vpogled v izzive in priložnosti pri prehodu na bolj trajnostno družbo ter pomembnost globalnega sodelovanja za doseganje teh ciljev.

KLJUČNE BESEDE

- Projekt Venus
- Trajnostni razvoj
- Jacque Fresco
- Okoljska ozaveščenost
- Energetska trajnost

SUMMARY

This thesis explores the concept of a sustainable future as envisioned by The Venus Project, which is based on a resource-based economy, advanced technology, and the use of renewable energy sources. It presents a vision of a society without a monetary system, emphasizing equality, sustainability, and automation. The theoretical part delves into the ideas of the project's founder, Jacque Fresco, the development of his work, and practical solutions for future cities, energy, construction, and transportation.

The practical part includes an analysis of a survey on public awareness of renewable energy and sustainable practices in Slovenia. The results reveal low levels of awareness about sustainable concepts and highlight the need for educational campaigns and greater emphasis on the use of renewable energy. The thesis concludes with insights into the challenges and opportunities of transitioning to a more sustainable society and emphasizes the importance of global cooperation in achieving these goals.

KEYWORDS

- The Venus Project
- Sustainable development
- Jacque Fresco
- Environmental awareness
- Energy sustainability

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	Opredelitev problema.....	1
1.2	Namen in cilj naloge.....	2
1.3	Metodologija dela	2
2	KDO JE JACQUE FRESCO?	3
3	KAJ JE PROJEKT VENUS?	5
4	MNENJE FRESCA O DANAŠNJEM SISTEMU IN OSTALIH SISTEMIH	6
4.1	Na virih osnovano gospodarstvo	6
4.2	Bistvene razlike med denarjem temelječega gospodarstva in viri temelječega gospodarstva.....	7
4.3	Komunizem in na virih temelječe gospodarstvo	8
5	THE VENUS PROJECT – TEHNOLOGIJA, KI NAM JO PONUJA	9
5.1	Energija	9
5.1.1	Energija valov.....	9
5.1.2	Vetrna energija.....	10
5.1.3	Sončna energija	10
5.1.4	Energija plimovanja	10
5.1.5	Modra energija	10
5.1.6	Hidroelektrarne.....	10
5.2	Gradbeništvo	11
5.2.1	Avtomatizirani gradbeni sistemi.....	11
5.2.2	Industrijski roboti	11
5.2.3	Nanotehnologija	11
5.2.4	Laserski bager.....	11
5.2.5	Avtomatizirani žerjavi	11
5.3	Prevoz	12
5.3.1	Magnetni transport – Maglev	12
5.3.2	Letališče	12
5.3.3	Tovorna prevozna sredstva na vodi.....	13
5.3.4	Avtonomna vozila.....	13
5.3.5	Helikopterji	13
5.3.6	Morska plovila	14
5.3.7	Transveyors – mestno vozilo	14
5.3.8	VTOL – Vertical take-off and landing.....	14
5.4	Vesolje	14
6	KROŽNA MESTA	16
6.1	Samostojne hiše.....	17
7	MESTA NA VODI	19
8	ODLOČANJE IN ZAKONI	21
9	KRITIKE NA PODLAGI PROJEKTA VENUS	22
10	PRAKTIČNI DEL – ANKETA	23

10.1	Uvod.....	23
10.2	Metodologija.....	23
10.2.1	Opis anketnega vprašalnika.....	23
10.2.2	Vzorec	23
10.2.3	Način zbiranja podatkov.....	24
10.2.4	Analiza podatkov	24
10.2.5	Cilj in namen ankete	24
10.3	Cilj ankete.....	24
10.4	Namen ankete	24
10.5	Razlaga vprašanj v anketi	25
10.6	Analiza in povzetek ugotovitev	28
10.6.1	Uvod.....	28
10.7	Statistična analiza.....	28
11	SKLEP	46
12	ZAKLJUČKI.....	47
13	LITERATURA IN VIRI	48

KAZALO SLIK

Slika 1: Jacque Fresco.....	4
Slika 2: Jacque Fresco in Roxanne Meadows.....	4
Slika 3: Logotip The Venus Project	5
Slika 4: Ponazoritev monetarnega sistema	8
Slika 5: Letališče prihodnosti.....	12
Slika 6: Avto prihodnosti	13
Slika 7: VTOL	14
Slika 8: Vesoljska postaja	15
Slika 9: Krožno mesto, prvi primer	17
Slika 10: Krožno mesto, drugi primer	17
Slika 11: Primer hiše prihodnosti.....	18
Slika 12: Mesto na vodi, prvi primer	20
Slika 13: Mesto na vodi, drugi primer	20

KAZALO TABEL

Tabela 1: Vprašanje 1.....	28
Tabela 2: Vprašanje 2.....	29
Tabela 3: Vprašanje 3.....	30
Tabela 4: Vprašanje 4.....	31
Tabela 5: Vprašanje 5.....	32
Tabela 6: Vprašanje 6.....	33
Tabela 7: Vprašanje 7.....	34
Tabela 8: Vprašanje 8.....	35
Tabela 9: Vprašanje 9.....	36
Tabela 10: Podvprašanje 9	36
Tabela 11: Vprašanje 10.....	37
Tabela 12: Vprašanje 11	38
Tabela 13: Vprašanje 12.....	39
Tabela 14: Vprašanje 13.....	40
Tabela 15: Vprašanje 14.....	41
Tabela 16: Vprašanje 15.....	42
Tabela 17: Podvprašanje15	42
Tabela 18: Vprašanje 16.....	43
Tabela 19: Vprašanje 17.....	44
Tabela 20: Vprašanje 18.....	45

POJMOVNIK

Avtomatizacija: Uporaba tehnologije in strojev za izvajanje nalog brez neposrednega človeškega posega. V okviru Projekta Venus avtomatizacija vključuje upravljanje mestnih funkcij, proizvodnje in transporta, kar vodi k večji učinkovitosti in zmanjšanju človeškega dela.

Energetska trajnost: Zagotavljanje zadostne količine energije za sedanje in prihodnje generacije na način, ki zmanjšuje negativne vplive na okolje. Poudarek je na uporabi obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti.

Gospodarstvo na osnovi virov: Gre za ekonomski model, ki nadomešča denarni sistem z neposredno uporabo razpoložljivih naravnih virov. Namesto denarja se za izboljšanje kakovosti življenja in trajnostni razvoj izkoriščajo naravni in tehnološki viri.

Obnovljivi viri energije: Naravni viri, ki se obnavljajo naravno ali znotraj človeškega časa, kot so sončna, vetrna, hidro- in geotermalna energija. Predstavljajo okolju prijazno alternativo fosilnim gorivom in so ključni za trajnostno prihodnost.

Projekt Venus: Projekt Venus je globalna pobuda, ki temelji na konceptu gospodarstva na osnovi virov. Njegov cilj je ustvariti trajnostno družbo z uporabo napredne tehnologije, avtomatizacije in obnovljivih virov energije, pri čemer se zavzema za enakopravnost in odpravo monetarnega sistema.

Trajnostni razvoj: Razvoj, ki zadovoljuje potrebe sedanjosti, ne da bi ogrozil možnosti prihodnjih generacij za zadovoljevanje njihovih potreb. Temelji na ravnovesju med gospodarskimi, okoljskimi in družbenimi dejavniki.

KRATICE IN AKRONIMI

OVE: Obnovljivi viri
RBE: Resource-Based Economy – gospodarstvo na osnovi virov
TP: The Venus Project – Projekt Venus
VTOL: Vertical take-off and landing – vertikalni vzlet in pristane

1 UVOD

Kmalu bomo morali nekaj storiti, ker nam grozi konec. Jacques Fresco raziskuje možnost, ki bi nam in okolju omogočila lepšo prihodnost. S pomočjo Projekta Venus bi stopili v lepšo prihodnost, kjer bi bili vsi ljudje enakopravni. Odpravili bi monetarni sistem in prišli v sistem, ki temelji na osnovi virov. Uporabljali bi samo obnovljive vire in tako rešili Zemljo pred propadom. Večji del takšne prihodnosti predstavlja tehnologija. Vse, kar bomo uporabljali, bo avtomatizirano, vse bodo opravljali stroji in nam tako omogočili lažje življenje.

Koncept mesta in hiš bo popolnoma drugačen, kot ga poznamo. Zgradili bomo lahko, karkoli si bomo zaželeli. Hiše bodo imele svojo zasebnost, lepo okolje in oblika bo taka, kot si bomo želeli. Z znanostjo bodo iznašli čisto nove materiale, ki ne bodo imeli vpliva na okolje in bodo prožni.

Veliko vrst obnovljive energije poznamo že danes, vendar jih premalo uporabljamo. V Projektu Venus, idealnem mestu prihodnosti, bomo uporabljali samo obnovljivo energijo in je bo dovolj za napajanje celega sveta. Seveda pa to ni samo nov način življenja, kar se tiče zgradb in tehnologije. V življenju, ki ga živimo ljudje na svetu, smo preizkusili že vse načine sistemov, od suženjstva, fevdalizma, kapitalizma, komunizma in socializma, vendar so se vsi izkazali kot neučinkoviti. Tudi trenutno prevladujoči kapitalizem se ne bo nadaljeval prav dolgo. Nove sisteme in z njimi zakone sprejemamo zato, da bi izboljšali in popravili prejšnje, žal neuspešno. Vedno se najdejo napake in pomanjkljivosti. Projekt Venus je mišljen kot idealizem prihodnosti. Nekateri ljudje so drugačnega mnenja. Ta utopična ideja bi lahko bila izvedljiva samo v sanjah, ali pa ne. Fresco je prepričan, da bi z njegovim sistemom odpravili revščino, lakoto, onesnaževanje in pomanjkanje. Vsi ljudje bi živeli v čudovitem svetu.

V diplomskem delu bomo na kratko spoznali, kdo je Jacques Fresco, podali namen Projekta Venus in sistema na obnovljivih virih. Raziskali bomo tudi, kakšne zgradbe pričakujemo in kakšna prevozna sredstva.

1.1 Opredelitev problema

V diplomskem delu bomo raziskali, kdo je Jacques Fresco. Nato se bomo poglobili v Projekt Venus in opisali, kakšne nove funkcije ponuja in kakšni so njegovi cilji. Če bi že resnično začeli živeti v novem sistemu, bi bil ta res tako učinkovit, kot ga zagovarja Fresco? Je sploh možno živeti v takem življenju, kot si ga je zamislil? Zanima nas tudi način prevoza in v kakšnih zgradbah bi živeli.

1.2 Namen in cilj naloge

Projekt Venus je zanimiva tema, zato bomo raziskali, kaj nam Fresco ponuja v prihodnosti, če se bo njegov plan uresničil. Cilji diplomskega dela so zelo nejasni. Če bi lahko raziskali, kaj se je dejansko zgodilo v preteklosti, bi jih bilo lažje primerjati s končnim rezultatom. Vse, o čemer piše Fresco, so še vedno samo sanje, ki še niso niti na pol poti do uresničitve.

Le kako bi bilo, če bi živeli v takšnem svetu? Bi bili res vsi enakopravni in enakovredni? Ne bi bilo več lakote in revščine? Na ta vprašanja ne moremo odgovoriti, vendar menimo, da ima Fresco odgovor na vsako vprašanje.

1.3 Metodologija dela

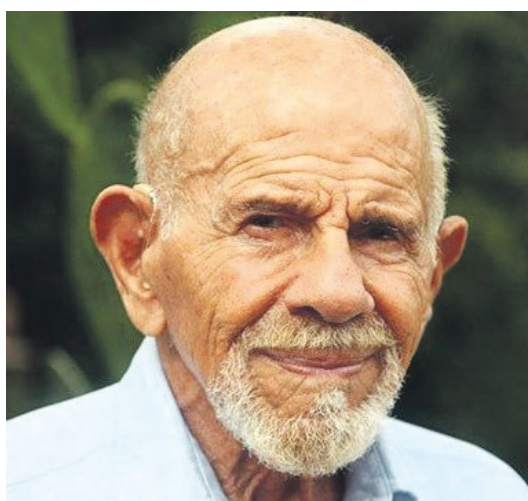
V diplomskem delu smo uporabili naslednje metode dela:

- Deskriptivna (opisna) metoda je bila uporabljena za korektno uporabo, študijo in interpretacijo že napisane literature.
- Anketna metoda: V praktičnem delu diplomskega dela je bila izvedena anketa, ki je vsebovala 18 vprašanj.
- Deskriptivna statistika: Zbrani podatki so bili obdelani in analizirani s pomočjo deskriptivne statistike.
- Analiza vsebine: Uporabljena je bila analiza vsebine za interpretacijo odgovorov. Ta metoda je omogočila vpogled v mnenja in predloge respondentov.
- Deskriptivna metoda je bila uporabljena za korektno uporabo, študijo in interpretacijo že napisane literature.

2 KDO JE JACQUE FRESCO?

Jacque Fresco se je rodil 13. marca 1916 v Brooklynu v New Yorku. Bil je avtor, izumitelj, umetnik, vedenjski znanstvenik in kvalificiran inženir industrijskega oblikovanja. Napisal je veliko knjig, dokumentarnih filmov in znanstvenih člankov. Delal je kot oblikovalec in izumitelj na več področjih znanosti in je najbolj znan po svojem Projektu Venus. Opisovali so ga kot velikega idealista, utopista in sanjača. Okronali so ga tudi kot sodobnega da Vincija. Prejel je mnogo nagrad in pohval zaradi svojih idej in inteligence. Med odraščanjem je veliko potoval bo Združenih državah Amerike, v letih okoli 1930. Doživel je izkušnjo, ki mu je odprla nove poglede na svet. Videl je vse, od revščine, kako ljudje živijo na ulicah, do tovarn in blaga, ki je bilo pripravljeno na uporabo. To, kar je videl, mu je dalo misliti in dojel je, kako je sistem narobe narejen in se vse vrti okoli denarja. Med njegovimi potovanji je veliko razmišljal in iskal alternativne rešitve in ideje, kaj bi lahko storili bolje. Udeležil se je tudi veliko srečanj, povezanih z ideologijo od fašizma do tehnokracije. Med obiskom na Pacifiškem otoku je videl, kako tam živijo domačini, in bil presenečen, kako deluje njihov sistem. Imeli so samozadostna sredstva, brez kakršnega koli razmišljanja o dolgovih in denarju. Nazaj v Združene države Amerike se je vrnil med drugo svetovno vojno in izumil varnostni sistem za letala. Delal je pri Rotor Craft Helicopter Company. Kasneje je s pomočjo prijatelja, pilota iz druge svetovne vojne, začel delati pri Technocracy Inc., vendar mu način delovanja in način razmišljanja šefa podjetja Howarda Scotta nista bila všeč, zato je kmalu zapustil podjetje. Ustanovil je podjetje Revell Plastics Company leta 1942, kjer je delal kot oblikovalec in svetovalec za različne industrije po drugi svetovni vojni. Oblikoval in izumil je veliko različnih stvari, kot so Trend home in pripomočki za medicino. Na začetku leta 1950 je zasnoval in ustvaril znanstvenoraziskovalni laboratorij v Los Angelesu. Tam je delal kot svobodni izumitelj, znanstveni svetovalec in predavatelj na raznih šolah. Bil je tudi znan oblikovalec znanstvenofantastičnih modelov in posebnih učinkov, zaradi česar je veliko sodeloval v filmski industriji. Kasneje se je ukvarjal s predavanjem o prihodnosti družbe na različnih svetovnih konferencah. Predaval je v mnogo državah, kot so Turčija, Islandija, Dunaj, Kitajska, Nigerija, Velika Britanija itd. Lahko bi se reklo, da je predaval že po celem svetu, bil je tudi v Sloveniji. Pa pojdimo nazaj na ustanovitev Projekta Venus. Z ustanovitvijo laboratorija je ustanovil tudi organizacijo Sociocyberneering Inc., ki je imela več kot 250 članov. To je bila neprofitna organizacija, kjer je Fresco poučeval ljudi, ki so bili člani. Veliko se je pojavljal tudi na televiziji in po radiih. V letu 1970 so njegov laboratorij morali prestaviti, saj so to ozemlje kupili, da bi zgradili cesto. Tako se je preselil v Venus, Florida. Po tem mestu je nato njegovemu življenjskemu delu dal ime Projekt Venus. Projekt Venus vključuje najnovejše znanosti in tehnologije ter nov načrt za novo družbo, ki temelji na oskrbi okolja in novi skupnosti ljudi. To je njegova vizija za prihodnost človeštva v našem tehnološkem času. Na kmetijskih zemljiščih je zgradil raziskovalni center za njegov projekt. Spoznal je Roxanne Meadows, ki je postala njegova življenjska sopotnica in podpornica ter pomočnica pri njegovem projektu. Od leta 1980 naprej je ves svoj čas

posvetil načrtovanju in nadaljnji študiji tega projekta s svojo partnerico Roxanne. Umrl je 18. maja 2017 v starosti 101 leto. Njegova smrt je pomenila velik udarec za skupnost, ki je verjela v njegove ideje in delovala v smeri uresničevanja njegove vizije. Kljub temu pa je zapuščina Fresca živel naprej prek Projekta Venus, ki še vedno deluje in promovira njegove ideje in vrednote. Organizacija še naprej deluje kot izobraževalni center, ki spodbuja globalno zavedanje o nujnosti trajnostnih rešitev za sodobne družbene in okoljske izzive. Smrt Fresca je spodbudila številne razprave in refleksije o pomembnosti njegovih idej in prizadevanj za boljšo prihodnost. Njegovo življenje in delo služita kot navdih mnogim, ki si prizadevajo za trajnostno in pravično družbo (The Venus Project, 2024).

Slika 1: Jacques Fresco
(Vir: The Venus Project, 2017)

Slika 2: Jacques Fresco in Roxanne Meadows
(Vir: Future my love, b. l.)

3 KAJ JE PROJEKT VENUS?

Projekt Venus je načrtovan iz različnih vidikov človeštva. Organizacija je sestavila načrt tako, da celotno preoblikuje družbo in gospodarski sistem. Človekove pravice v današnjih časih skorajda ne pomenijo nič, zapisane so na papirju, to pa je tudi vse, v novi družbi pa naj bi bil to način življenja. To ni prihodnost človeštva, Projekt Venus predlaga, kakšno prihodnost bi lahko imeli, če bi se spustili v življenje, kakršnega že poznamo napisanega na papirju. Tvorilo bi popolnoma novo civilizacijo, ki živi na način, ki ga sedaj samo sanjamo. Spremenili bi stare navade ter oblike sporazumevanja in kulture, ki jih poznamo, kot so vojna, dolgovi, revščina, lakota in človeško trpljenje, ki je popolnoma nesprejemljivo in tudi nepotrebno. Namen je spremeniti življenje, ki ga živimo sedaj, z ugodnostmi, ki bi jih bili deležni ljudje in narava (Viva, 2011).

To, kar nam ponuja Zemlja, njene vire, so skupna dediščina za vse ljudi po svetu, ki smo in ki še bodo prišli v to življenje. Veliko ljudi se ne zaveda, da je Zemlja omejena s svojimi viri, porabljamo jih na žalost veliko več, kot jih ona lahko obnovi/proizvede. Z našo znanostjo in inteligenco lahko s pomočjo znanosti in tehnologije stopimo skupaj in oblikujemo prihodnost, ki temelji na varovanju okolja. Nimamo toliko denarja, da bi lahko izpolnili cilje, sredstev oziroma znanja pa imamo dovolj. Projekt Venus se sliši kot resnično izvedljiv način življenja. Seveda pa to ni nastalo iz ene noči v drugo, temveč je potrebovalo desetletja raziskovanj in eksperimentov. Poglobil se je v vsako malenkost posebej, torej v transport, čiste vire energije, izobraževanja in sistem na splošno. Dosedanje gospodarske, politične in družbene sisteme bi morali čisto pozabiti, saj projekt temelji na popolnoma drugačnem sistemu kot katerikoli do sedaj (The Venus Project, 2024).

Slika 3: Logotip The Venus Project
(Vir: The Venus Project, 2024)

4 MNENJE FRESCA O DANAŠNJEM SISTEMU IN OSTALIH SISTEMIH

Po prebranem smo videli zelo kritično mnenje Fresca o današnjem sistemu. Seveda ima prav. Sistem, ki ga imamo sedaj, zagotavlja visok standard življenja, vendar na žalost ne za vse, prav tako ne more zagotoviti varstva okolja, ker je glavni motiv, ki ga vidijo, samo dobiček. In seveda uboga mala podjetja, ki vendarle niso nič sama kriva, da morajo delovati na tak način, saj so prisiljena zaradi konkurence.

Vse več je avtomatiziranega dela, pa ni nič ceneje. Še dražje je! Ne samo, da ljudje izgubljajo službe, še privoščiti si ne bodo mogli storitev in izdelkov. Projekt Venus naj bi predstavljal svež in dejansko uporaben način avtomatizacije in umetne inteligence v načinu življenja.

Po svetu je velika prenaseljenost, revščina, vojne, pomanjkanje vode, ekonomske katastrofe, onesnaževanje in podobne stvari, spisek bi bil na žalost predlog, da bi opisali vse. Fresco meni, da življenje ne more delovati pravilno, dokler obstajajo taki dejavniki. Zanaša se na znanost, s pomočjo katere stvari delujejo. Meni tudi, da je denar pokvarjen. Namesto, da bi si še vedno sposojali kredite in trgovali z denarjem, bi raje imeli uporabo resursov namesto denarja. Tako bi bilo lahko vsem dostopno vse, kar potrebujejo, brez zadolžitve. Pri monetarni ekonomiji ne moremo zagotoviti visokega življenjskega standarda za vse, pri ekonomiji resursov pa bi bilo vse lažje, saj lahko vse, kar potrebujemo, proizvedemo (The Economic Realms, 2013).

4.1 Na virih osnovano gospodarstvo

Na virih osnovano gospodarstvo je nekaj popolnoma drugačnega od vsega, kar so preizkušali v preteklosti. Vedno so odločitve sprejemali cesarji, kralji, politiki in državniki, vendar nikoli nič, kar bi temeljilo na virih.

Za lažjo razlago lahko vzamemo otok v Tihem oceanu. Fresco je tam spoznal lažji in lepši sistem za življenje. Kar nas bi moralo resno zanimati, je, koliko ljudi je otok zmožen podpirati in kako je udobje lahko vzdrževati. Poznati je treba, kolikšna je količina resursov, lesa, vode in rodovitne zemlje. Na podlagi znanih podatkov lahko nato izračunamo, koliko ljudi lahko na otoku preživi. Družba dobro uspeva samo na zemlji, ki ima vire, ki so na razpolago. Potrebni so tudi tehnično usposobljeni ljudje, saj lahko samo strokovnjak pove, na kateri zemlji je najbolje kaj sejati in kdaj. Take odločitve imajo smisel za življenje, ki se bo odvijalo naprej (Sapač, 2014).

Če se odločamo na podlagi soglasij, ne pridemo do smiselnih odločitev. Tudi če se odločamo na podlagi tega, kaj bi ljudje radi, ni smiselnih odločitev. Treba je pregledati in proučiti, kaj nam otok lahko ponudi. Prihodnost ne temelji na odločitvah ljudi ali

predsednikov, temveč na podlagi odločitev, ki so jih sprejeli tehnično usposobljeni ljudje, ki imajo informacije o področju, ki ga želimo izboljšati. Seveda pa sem spadajo tudi znanstvene metode, ki so na voljo, da pripomorejo k odločitvam. Še vedno so tukaj najpomembnejši viri, od tod tudi ime gospodarstvo na osnovi virov. Če nekaterih virov primanjkuje, imamo zato laboratorije, kjer se ustvari alternativne vire, ki se jih lahko uporablja za isto stvar (B. K., 2010).

Vendar to še ne pomeni, da bodo tehniki narekovali, kako in na kakšen način moramo živeti. Oni so tu zato, da raziskujejo in ustvarjajo. Razpoložljivi viri pa bodo narekovali, kako lahko živimo. To mora veljati za cel svet. Tu še vedno nastane problem, ker če neka država nima pitne vode, rodovitne zemlje in opreme za gradnjo, si bo to vzela iz države, ki to ima, na silo. Če bi se sami odločili živeti z načeli trajnosti, se to ne bi uresničilo, saj nas bi druga ljudstva, ki tega nimajo, napadla.

Fresco pove: »Ekonomija, temelječa na resursih, je ekonomija, ki uporablja resurse namesto denarja. Ljudje imajo dostop do česar koli, kar potrebujejo, brez kakršnekoli porabe denarja, kredita, barter menjave ali kakršnekoli druge oblike dolga oz. zadolženosti. Vsi resursi po svetu so skupno premoženje vseh ljudi na svetu. Z ekonomijo, temelječo na resursih, se resursi uporabljajo direktno za izboljšanje življenja celotne populacije. Pri ekonomiji resursov lahko lažje kot pri monetarni ekonomiji proizvedemo vse, kar potrebujemo za življenje, in omogočimo visok standard življenja za vse« (The Economic Realms, 2013).

4.2 Bistvene razlike med denarjem temelječega gospodarstva in viri temelječega gospodarstva

Projekt Venus predlaga, da bi delovali svetovno, na gospodarstvu, ki temelji na virih, na celotni družbi in ekonomskem sistemu, v katerem se planetarni resursi hranijo in jemljejo kot skupna dediščina vseh prebivalcev, ki živijo na Zemlji. Trenutna praksa se omejuje na denarna sredstva, ki niti niso toliko pomembna in so daleč od tega, da bi zadovoljevala vse potrebe človeka. V gospodarstvu, temelječem na virih, bomo kar se da izkoristili obstoječe vire namesto denarja in zagotovili pravično metodo na najbolj human način. Tako bomo zagotovili vse dobrine in storitve za vse ljudi na enakopraven način. Trenutno, če smo brez denarja, ne moremo jesti, se ogrevati (niti les niti elektrika nista zastoj), imeti pitne vode itd. Brez kakršne koli uporabe kreditov, denarja ali druge oblike dolga bi bili preskrbljeni z vsem, kar potrebujemo. Če bi čez noč denar izginil, če bi tovarne in drugi viri ostali nepoškodovani in v delovanju, bi lahko še vedno gradili hiše in objekte za svoje potrebe. Tisto, kar ljudje potrebujemo, ni denar, temveč prost dostop do večine stvari, ki jih potrebujemo za življenje, ne da bi nas skrbelo, ali bomo za to imeli denar ali ne. V gospodarstvu, temelječem na viru, denar ne bo več potreben oziroma bo postal nepomemben (YouTube, 2011).

4.3 Komunizem in na virih temelječe gospodarstvo

Ljudje si narobe razlagamo, da je na virih temelječe gospodarstvo podobno komunizmu. Komunizem si lasti banke, policijo, vojsko, denar, zapore in socialno razslojevanje ljudi, vodijo pa ga voditelji. Namen Projekta Venus ni nadaljevanje takega načina življenja, temveč preseči uporabo denarja. Delo vojske, zaporov in policije ne bi bilo več potrebno, če so zdravstvo, storitve, blago in zelo pomembno izobraževanje na voljo vsem ljudem. Projekt Venus bi politike zamenjal z visoko tehnologijo, vse fizične osebe bi vodila tehnologija in računalniški sistemi. Edino področje, ki ga ne bi vodila tehnologija, bi bil nadzor ljudi. Mi pa smo še vedno stalno pod nekim nadzorom in upravljanjem določenih višjih oseb, pa se tega niti ne zavedamo vedno. Komunizem sam po sebi nima nobenega načrta za izvajanje za lepšo prihodnost, prav tako fašizem, socializem in kapitalizem. Ta obdobja bodo kmalu znana kot neuspehi družbeni eksperimenti. Še vedno pa je Fresco mnenja, da je komunizem veliko bolj human družbeni sistem kot to, kar imamo danes (AnonHQ, 2015; The Venus Project, b. l.b).

*Slika 4: Ponazoritev monetarnega sistema
(Vir: iStock, b. l.)*

5 THE VENUS PROJECT – TEHNOLOGIJA, KI NAM JO PONUJA

Mnogi ljudje že sedaj mislijo, da je preveč tehnologije na svetu, in verjamejo, da je tehnologija tista, ki je vzrok za onesnaževanje okolja. To je zloraba in napačna uporaba tehnologije, ki bi morala biti naša glavna skrb. Za bolj humano družbo bi stroji nadomeščali ljudi, kar bi privedlo do skrajšanega delovnika in povečanja dostopnosti do blaga in storitev ter reševalo bi se zaplete med našo odsotnostjo. Njihov načrt je, da bi se s pomočjo tehnologije dvignil življenjski standard vseh ljudi. Seveda v današnjih časih človeške možgane nadomeščajo računalniki, saj so zmožni manipulirati s številkami veliko bolj hitro in pravilno kot mi. Navodila dajejo veliko bolj natančno in učinkovito kot katerikoli človek. Namen Projekta Venus je vzpostaviti kibernetične stroje v vsakdanjik za vsako stvar, ki jo bomo delali oziroma rabili. Za učinkovito delovanje mesta in opravljanje vseh funkcij bi namestili senzorje za povratne informacije. Ti senzori imajo tudi pametni spomin in bi si delali varnostne kopije za primer okvare sistema ali izpada primarnih mestnih sistemov. Z uporabo tehnologije bi lahko rešili veliko omejenih virov. Delala bi proizvodnja zalog, oblikovanje varnih energijskih zaščitnih mest, napredni transportni sistemi in zagotavljanje univerzalnega zdravstva in izobraževanja (The Venus Project, b. l.a).

5.1 Energija

Obstaja veliko vrst oziroma oblik obnovljivih virov energije. Trenutno se je ne poslužujemo dovolj. Že če bi se posluževali samo po eni vrsti, bi bilo dovolj za globalno raven. Če pa bi uporabili in združili vse vrste, pa bi imeli ogromno zmogljivost, ki nam bi omogočala tehnološko napredno družbo. V nadaljevanju je naštetih nekaj virov, ki bi se uporabljali v tem utopičnem mestu, ki se sicer uporabljajo že sedaj, vendar premalo.

5.1.1 Energija valov

Energijo valov smo začeli uporabljati že v osemdesetih letih, vendar je nismo toliko raziskali, da bi vedeli že vse, raziskave še vedno potekajo.

»Valovi so pojav, v katerem združujejo moč veter, voda in obala. Njihova udarna moč lahko dosega vrednosti do nekaj sto ton na kvadratni meter. Mnogi valovi začnejo svoje potovanje na zemljepisnih širinah z najbolj turbulentnimi atmosferskimi razmerami, v območju t. i. »divjih štiridesetih«, ki se raztezajo od 40 do 50 zemljepisne širine na severni in južni strani ekvatorja« (Arnes, b. l.).

Pri pridobivanju električne energije iz morja gre za nekakšen proces. Pri tem procesu se mehansko, toplotno in fizikalno energijo, ki se kopiči po morju, preoblikuje v

električno energijo. Gre za cevi, ki so postavljene v morju in jih sestavljajo zglobi. Na vsak zglob je pritrjena hidravlična črpalka, ki je priključena na generator, ki proizvaja električno energijo. Izkoriščanje take vrste energije zagotovi čisto in neomejeno vrsto vira energije.

5.1.2 Vetrna energija

Moč vetra in postavitev vetrnih turbin je še ena vrsta pridobivanja energije, varčna za okolje. Vetrne energije je v izobilju, ne proizvaja nikakršnih emisij toplogrednih plinov in ne zavzema veliko prostora. Globalni potencial za pridobivanje energije iz vetra je bil ocenjen na več kot 5-kratne celotne svetovne letne potrebe.

5.1.3 Sončna energija

Sončna energija je pretvorba sončne svetlobe v električno energijo. Že tako je potrebna za življenje na planetu, poleg tega pa jo lahko izkoristimo tudi za pridobivanje električne energije. Po podatkih Ministrstva za okolje in prostor se v Sloveniji izkorišča manj kot 3 % ocenjenega tehničnega potenciala, torej bi lahko samo s sončno energijo oskrbovali cel svet. Z namestitvijo sončnih kolektorjev bi omogočali toploto, s pomočjo sončnih celic pa bi proizvajali električno energijo.

5.1.4 Energija plimovanja

Energija plimovanja je trenutno zelo malo v rabi, bolj je načrtovana za prihodnost, kamor cilja tudi Fresco. Plimovanje je lažje napovedati oziroma je bolj predvidljivo kot veter, zato bi se v prihodnosti posluževali energije tudi po naraščanju vode. Naraščajoča voda bi se zbirala v ribnikih in ko bi plima ponehala, bi se iz mehanske energije s pomočjo turbine spremenila v električno.

5.1.5 Modra energija

Modra energija je zanimiv proces pridobivanja energije, imenovan tudi osmotska energija. Pridobiva se iz razlike koncentracij soli med morsko in rečno vodo. Metodi za pridobivanje sta povratna elektroliza in reverzna osmoza.

5.1.6 Hidroelektrarne

Bistvo hidroelektrarn bi bila predelava morske vode. S pomočjo energije sile teže vode in padca bi ustvarili popolnoma nove zgradbe oziroma nekakšen most. Tunele bi postavili na gladino in pod gladino morja, po katerem bi se prevažali ljudje in tudi tovor. Lahko bi bila nova priložnost za kulturno in socialno izmenjavo surovin. Cevovodi bi lahko služili kot dovod sveže vode iz taljenja ledenih gora.

5.2 Gradbeništvo

Za gradnjo novih mest bi morali vključiti metode, ki se znatno razlikujejo od tistih, ki jih poznamo oziroma jih uporabljamo danes. Materiali bi bili odporni na zunanje dejavnike, kot so vreme, žuželke, in narejeni bi bili iz trdnih snovi. Našteti primeri bodo samo kot rešitev, ki bi jo lahko uporabili v prihodnosti s pomočjo znanosti in tehnologije za okoljsko skrb. Še vedno so vse utopične ideje za izgradnjo mesta.

5.2.1 Avtomatizirani gradbeni sistemi

Naredili bi stroj, ki se uporablja tako za dvigovanje težkih struktur kot tudi za vstavev montažnih stanovanjskih komponent v nosilno konstrukcijo. Stroj bi tudi sam izdeloval montažne komponente. Čeprav so še vedno montažne enote sestavljene iz standardnih komponent, so zasnove take, da ponujajo široko paleto individualnih odločitev pri opremljanju in opremi.

5.2.2 Industrijski roboti

Industrijske robote sestavlja vrsta senzorjev, ki prejemajo ukaze prek satelita. Sprejemajo lahko ustrezne ukrepe, tudi ko človeške prisotnosti ni. Shranjujejo veliko informacij, vejo in znajo vse. S tem znanjem so sposobni voditi gradnjo, proizvodnjo in lahko dvignejo raven dela, kjer je ta oslabljena. Roboti znajo med seboj tudi komunicirati in bi se lahko med sabo menili, kateri material manjka in katerega je treba kam pripeljati.

5.2.3 Nanotehnologija

Nanotehnologija igra pomembno vlogo v prihodnosti. Kombinira laserje in optiko, s čimer nam bo omogočila izbiro atoma iz atoma, s katerim bomo lahko izdelovali kakršne koli molekularne strukture bo potrebno. Privedla bo do mikroskopskih revolucij na vseh področjih.

5.2.4 Laserski bager

Laserski bager je še ena zanimiva ideja za lažje življenje in gradnjo. Usmerjali bi ga prek satelita v vse smeri, pod zemljo in na zemlji. Sestavljen bi bil iz staljene magme podobnemu materialu. Sposoben bi bil spreminjati obliko, tako da bi šel lahko v vse cevi, kanale, vode itd.

5.2.5 Avtomatizirani žerjavi

Ker je že zamisel Projekta Venus v avtomatizaciji, bi morali tudi v tem krožnem mestu izvajati težke stvari roboti. Ukaze bi sprejemali prek satelita. Avtomatizirani žerjavi bi

lahko potovali po celi dolžini gradnje in namestili tla, okna, stene, strehe in celo zavese. Žerjavi vsebujejo tudi senzorje, s pomočjo katerih se ognejo kakršnim koli trkom in nesrečam z drugimi napravami ali živimi bitji.

5.3 Prevoz

Projekt Venus ima zasnovane različne vrste transportnih rešitev, ki bi jih lahko izkoristili v različne namene. Prevoz bi bil omogočen znotraj mesta, kot tudi v druga mesta. Imeli bi tako cestne kot vodne poti in s tem tudi različne vrste prevoza. Še vedno bodo katera mesta težko dosegljiva za navaden prevoz, zato naj bi bili letala in helikopterji še vedno v modi. V nadaljevanju sledi nekaj primerov, kaj vse bi se dalo narediti, če izkoristimo našo znanost in tehnologijo.

5.3.1 Magnetni transport – Maglev

Vlaki, ki potujejo na magnetno lebdenje, zmanjšujejo odpadke in skrajšajo potovalni čas. Vlak Maglev bi potoval z nadzvočno hitrostjo in skoraj neprekinjeno. Pri doseganju zelenega cilja bi vlak začel počasi upočasnjevati in potnike usmerjati na strani, kam morajo iti. Ena od možnosti je tudi, da bi se vlak lahko dvigal v samem telesu. S tem bi omogočil stalno premikanje trupa in več različnih oddelkov na različnih nadstropjih za izstop na postajo.

5.3.2 Letališče

Letališče bi vsebovalo osrednjo kupolo, kjer bi bili terminali za vzdrževanje, servisiranje in hotele, saj je včasih treba čakati. Steze bi bile narejene tako, da bi letala lahko kljubovala bočnemu vetru. Vse steze bi bile opremljene z brizgalnimi sistemi za nesreče, ki se še vedno lahko zgodijo. Potniki bi bili z letališča prepeljani s podzemnim transportom.

*Slika 5: Letališče prihodnosti
(Vir: Terminal 352, 2007)*

5.3.3 Tovorna prevozna sredstva na vodi

Modularni tovornik bi bil sestavljen iz plavajočih in odstranljivih odsekov, katere se lahko hitro natovarja ali raztovarja. Te odseke bi bilo možno prilagoditi na velikost tovora, ki ga bo prevažal. Module bi se povezalo v eno prevozno sredstvo in ko bi prispel na cilj, bi se lahko moduli ločili ter se vsak odpeljal na svoj zadani cilj. Če bi bilo na enem cilju več prevoznikov, bi se ti lahko združili v enega in skupaj odšli nazaj, pri čemer varčujejo z energijo.

5.3.4 Avtonomna vozila

Izboljšali bi že poznana avtonomna motorna vozila. Prilagodili bi jih za visoke hitrosti, večjo varnost in večjo varčnost. Vsa vozila ne bi bila na kolesa, nekatera bi naredili na magnetnem lebdenju ali pa cestno-vodna vozila. Vozila bi bila narejena za prepoznanje glasovnih ukazov. Samo sporočili bi, kam želimo, in vozilo nas bi tja pripeljalo. Delovala bi na elektriko, s čimer bi skrbela za lepše okolje. Imela bi tehnologijo, ki bi sporočila, kdaj je treba vozila peljati na popravilo. Notranjost bi bila sestavljena iz ergonomsko oblikovanih zračnih blazin, ki bi nudile še dodatno varnost poleg sensorja, ki preprečuje trke.

Slika 6: Avto prihodnosti
(Vir: Pinterest, b. l.b)

5.3.5 Helikopterji

Helikopterji bi imeli nepremično središče, okoli pa bi bili rotorji, ki bi jih vrteli motorji na lastni pogon.

5.3.6 Morska plovila

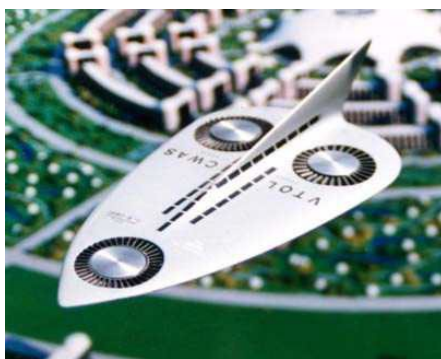
Morska plovila bi bila na voljo za raziskovanje, rekreacijo in druge podvodne dejavnosti. Njihova konstrukcija bi bila takšna, da jih ne bi bilo mogoče potopiti. Vzdrževala bi se sama in bila bi popolnoma avtomatizirana. Njihove oblike bi omogočale visoko hitrost ter varno in energetska potovanje.

5.3.7 Transveyors – mestno vozilo

Ideja za zamenjavo trolejbusov in avtobusov bi bilo vozilo, imenovano transveyors. Pri nas še nimamo prevedenega izraza, zato smo uporabili kar izvirno besedo. To bi bili neke vrste krožni transporterji, ki bi se premikali krožno, diagonalno in navpično. Služili bi kot dvigalo ali avtobus v našem svetu. Potovalo bi se lahko po vsakem mestu in je hitra rešitev za hitro potovanje z enega konca mesta na drugega.

5.3.8 VTOL – Vertical take-off and landing

VTOL bi služil v medicinske namene, namene v sili in za transport nujnih stvari. VTOL pomeni vertikalni vzlet in pristajanje. Izhaja iz angleškega pomena, kjer so vzeli prve črke vsake besede. Imel bi tri turbine, ki bi omogočale izjemno okretnost. Narejen bi bil tudi proti ledu in dežju. Imel bi močno aerodinamično strukturo za hitrejše premikanje. Za pristanek v sili bi avtomatično izlil gorivo, za preprečitev požara.

Slika 7: VTOL
(Vir: Fresco, b. l.).

5.4 Vesolje

Vesoljske postaje bi zagotavljale tako raziskovanje kot spremljanje dogajanja na svetu. Bile bi v celoti avtomatizirane in sposobne samopopravila, da prisotnost človeka ne bi bila potrebna. Spremljale bi količino zemeljskih virov in spodbujale nadaljnje raziskave na področju meteorologije in astronomije. Seveda pa bi služile

tudi kot vir informacij za ekosisteme, položaj ladij in letal ter druge podatke za kibernetični svet.

Slika 8: Vesoljska postaja
(Vir: The Venus Project, b. l.c)

6 KROŽNA MESTA

Razmišljanje projektantov za izgradnjo mest je veliko bolj taktično kot dosedanje razmišljanje. Menijo, da bi bilo veliko lažje in potrebno bi bilo manj energije za gradnjo novega mesta kot za popravilo starih. Naredili so arhitekturo, ki bi bila še najbolj ustrezna za prihodnost.

Mesta so razdeljena na radialne sektorje in krožne pasove. Ljudje, ki bi potovali po mestu, bi lahko hitro spet prišli na mesto, kjer so začeli. Krožni sistem omogoča tudi lažji prehod iz sektorjev do osrednje kupole. Zasnovan je en del mesta, ki se replicira osemkrat in se ponovi v izgradnji. S tem porabijo veliko manj sredstev, kot bi jih pri gradnji običajnega mesta. Zaradi ravnotežja med prebivalstvom in nosilne zmogljivosti našega planeta bi morali premakniti tudi mesta ne samo proti morju, ampak tudi pod zemljo.

Sestava krožnega mesta (The Venus Project, b. l.d):

- Osrednja kupola, center mesta – hiša s kibernetičnim sistemom, izobraževalne ustanove, računalniške komunikacije, mrežni sistemi, zdravstveno varstvo in objekt za nego otrok.
- Osem zgradb obdaja osrednjo kupolo.
- Trije obroči stavb, ki imajo dostop do centra za raziskovalne namene.
- Naslednja skupina je skupnost za kulturne dejavnosti, kot so gledališča, razstave, koncerti, vadbeni objekti in druge oblike zabave.
- Osem stanovanjskih območij, ki imajo hiše z zanimivimi in prostovoljnimi oblikami in izpolnjujejo potrebe vsakega posameznika, vsak dom je izoliran od drugega z obdanim vrtom in bujne okolice.
- Nebotičniki bodo idealen prostor za mestno življenje, restavracije, možnosti izobraževanja, zabavo in hobije.
- Notranji hidroponični in aeroponični propagatorji ter rastlinjaki, zunanje kmetijske zgradbe in polja, kjer se gojijo različne organske rastline brez uporabe pesticidov.
- Kmetijski pas obdajajo vodni tokovi za namakanje in filtracijo.
- Najbolj zunanji oddelek pa se uporablja za rekreativne dejavnosti, kot so golf, pohodništvo, jahanje in kolesarjenje.
- Območja za določitev, kje bodo črpali obnovljive vire.

Ta okrogla mesta bi služila kot raziskovalna univerza za globalno upravljanje z viri in okoljske študije. Sistem se mora ves čas izboljševati, tako bi se tudi ta. Ljudje bodo zagotavljali povratne informacije inštitutom. Te informacije bi se nato poslale naprej, kjer bi ugotavljali, kaj se lahko še izboljša in kakšna je uporabnost trenutne strukture. Zunanji videz stavb naj bi odražal tudi njegovo funkcijo.

Slika 9: Krožno mesto, prvi primer
(Vir: The Venus Project, b. l.d)

Slika 10: Krožno mesto, drugi primer
(Vir: The Venus Project, b. l.e)

6.1 Samostojne hiše

Če omenimo hiše prihodnosti, si še vedno zamišljamo lušno majhno hiško z rdečo streho ali pa čudne vesoljske okrogle hiše. Hiše Projekta Venus niso niti približno take, kot jih poznamo v današnjih časih, so pa malce vesoljske. V bistvu gre za to, da lahko postavimo montažno hišo, ki je kakršne koli oblike. Materiali nudijo visoko prožnost, zato jo lahko postavimo kjer koli si zaželim, ali sredi gozda ali pa na vrhu gore. Zgrajene bi bile tako, da bi vsaka hiša imela svoje napajanje z elektriko. Vsaka hiša bi imela svoje toplotne generatorje in kolektorje. Svetlobo bi vsrkavala skozi nameščene fotonapetostne module, ki bi bili vgrajeni v konstrukcijo hiše. Imele naj bi tudi termo panele, ki služijo za izolacijo in vsrkavanje svetlobe, hkrati pa nudile prijetno senco. Vse, kar bi bilo nameščeno v hišo, bi zagotavljalo dovolj energije za

zadoščenje celega gospodinjstva. Za material bi zbrali armiran beton s fleksibilno keramičnim premazom na zunanji strani. Ni potrebno nadaljnje vzdrževanje, pa še vedno bo preprečeval slabo vreme in prepustnost toplote. Hiša bi bila odporna tudi na orkane in potrese. To vrsto konstrukcije je enostavno sestaviti, potrebovali bi nekaj ur. Hiše bi imele v okolice vse, kar si sedaj zamislite, da ne morete imeti. Od slapu do lepega vrta, dreves in potočka. Zasnova hiše bi bila najbolj zanimiv del. Sediš pred okroglo mizo in sproti, ko govoriš želje, se pojavljajo stvari, ki smo si jih zaželeli. Ko vidimo model, si želimo malo večji balkon in medtem ko govorimo, se je balkon že razširil. Rešili se bomo problemov, kot so ljudje, ki ti govorijo, da nisi arhitekt in tega ne zmoreš. Sedaj bo možno vse. Tukaj sodelujemo vsi, to je prava demokracija. Ko so otroci majhni, lahko ustvarimo majhno toaleta, z leti, ko bo otrok rasel, se bo tudi stranišče večalo. Tehnologija je ničvredna, če ne izkoristimo vsega, kar lahko (The Venus Project, b. l.b).

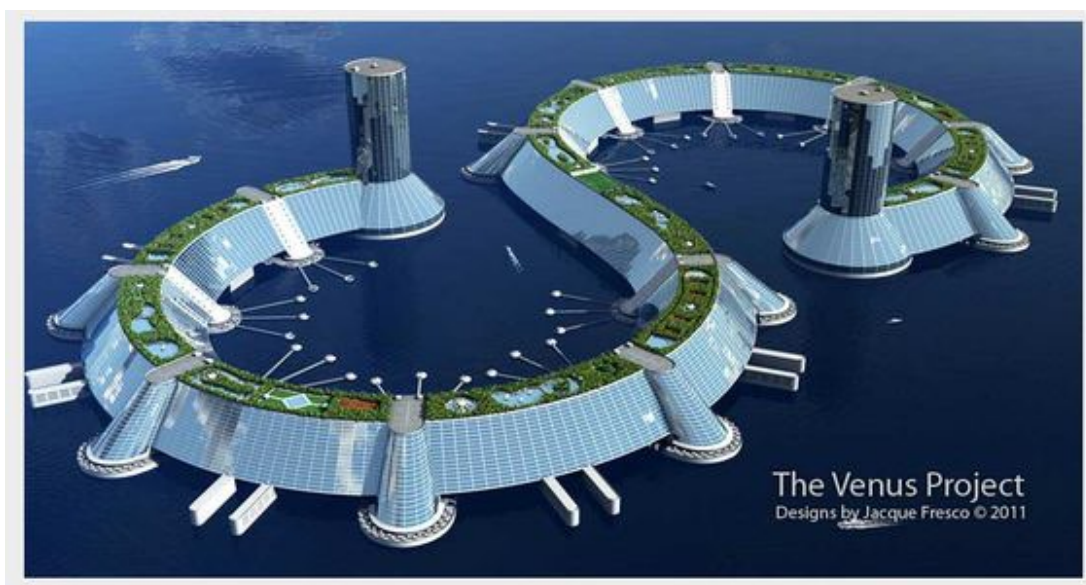
Slika 11: Primer hiše prihodnosti
(Vir: Basic Knowledge, b. l.)

7 MESTA NA VODI

Mesta, zgrajena na vodi lahko pripomorejo k razbremenitvi pritiska na zemljo. Mesta na morju bi lahko sprejela več kot milijon prebivalcev, gledano globalno, seveda ne v enem mestu. Ljudje ne bi potrebovali akvarijev, saj bi živeli v naravnem akvariju. Čeprav bi bila glavna naloga mest na morju za raziskave in prevoz, bi se lahko ustvarilo lepo življenje. Lahko bi kmetovali na morju, iskali nov način za pridobivanje rud, ne da bi povzročili škodo okolju, in lahko bi nadzorovali okoljsko ravnovesje in reševali morje pred tem, kar smo povzročili v današnjem času. Mesto bi bilo zasidrano na oceanskem dnu. Konstrukcija bo nepotopljiva, saj bo notranja izgradnja narejena kot plavalna komora. Lahko jih bo vzdrževati in bodo v celoti avtomatizirana. Na morju bi lahko sezidali bloke iz betona, jekla in stekla ali celo titana ali pa kar s kakšnimi novimi material in olajšali pritisk prebivalstva v prenaseljenih mestih, kot so Hongkong, Tokio in Los Angeles. Zasnovali bi jih tako, da bi bili odporni na korozijo oceanskega okoliša. Taka mesta bi prišla prav tudi za kmetijstvo na vodi. Lovili in skrbeli bi za ribe in zraven zadovoljili prehranske potrebe ljudi po svetu. Kmetija bi plavala na vodi, vendar bi bila zasnovana tako, da je pretok vode neoviran in brez kakršnih koli onesnaževalcev, saj bi bila del morskega okoliša. Počasi bi lahko z novimi znanostmi in novimi oblikovanimi koncepti zmanjšali nevarnosti poplav in suš. Takšne vodne poti bi bile lahko sestavni del kontrolnega sistema preprečevanja poplav in posledično zaustavile suše, ki jih poplave sprožijo. Ta mesta bi lahko služila tudi kot izobraževalni ali raziskovalni center. Ljudje iz vseh regij bi lahko tukaj študirali morsko znanost. Mesto bi lahko sprejelo od par sto do par tisoč ljudi. Zelo zanimiv podatek je, da bi ljudje lahko skozi okno dnevne sobe, kjer bodo imeli visokotehnološki stol, komunicirali z delfini in drugimi morskimi bitji. Energijo bi črpali lahko tudi z več tisočimi vetrnimi turbinami, ki bi jih postavili na vrh vsake zgradbe. Lovili bi rahel veter, ki stalno piha na morju. Imeli pa bi tudi solarne in vetrne generatorje, ki bi zadostili z energijo celotnega mesta na vodi. Za prevoz bi uporabljali letala, ladje in tunele (The Venus Project, b. l.f).

Slika 12: Mesto na vodi, prvi primer
(Vir: Mali, 2010)

Slika 13: Mesto na vodi, drugi primer
(Vir: Pinterest, b. l.a)

8 ODLOČANJE IN ZAKONI

V današnjih časih velikokrat sprejmemo napačne odločitve. Ali so na podlagi individualne odločitve ali pa na višji ravni za varstvo okolja. Napačne individualne odločitve velikokrat pripeljejo do kršenja zakona, kršenje zakona pa privede do kazni. V idealnem mestu prihodnosti ne bi bilo več policije, zaporov itd. Kdo bi torej skrbel za red in mir v mestu? V vsakodnevnem življenju se krši zakone, tudi tisti jih kršijo, ki so jih napisali in uvedli. Seveda tukaj ni smisla v zakonih, vendar še vedno pomagajo kontrolirati in voditi družbo. V današnjem času je edino kontroliranje ljudi s pomočjo zakonov. V Projektu Venus pa bodo vsi nepomembni zakoni in socialni nameni izginili. V gospodarstvu, temelječem na virih, družbena odgovornost ne bi bila odvisna od zakonov in ostale sile. Fresco pravi, da je kraja posledica brezposelnosti, revščine in neenakosti. Torej kraja ni kršitev, temveč zakon za preživetje. Kraja je upravičena po naravnem zakonu, vendar ker živimo v takem sistemu, je to neupravičeno dejanje, ki se smatra kot kršitev. Kraj bi bilo tudi manj, če bi imeli prost dostop do vseh virov, brez kakršnega koli dolga. Njihov zakon bi bil odpravljanje sistema, ki povzroča korupcijo in človeško trpljenje. Ker je vse avtomatizirano, ne bi rabili nadzora nad hitrostjo avtomobilov, obnašanjem na cesti in pregledovanjem, ali imamo ustrezno dokumentacijo. Naslednji zakon bi preprečeval nadzor nad vodo in zrakom. Vsi bi lahko z vodo delali, kar želimo, in z zrakom tudi, saj bi bili vsi bogati s tema dvema surovinama in ne bi potrebovali nadzora. Novo življenje bi bilo sestavljeno tako, da ne bi bilo nobenega višjega položaja, vsi bi lahko odločali o vsem, s tem bi omogočili pravo demokracijo. Vendar, ali ljudje sploh znamo živeti, če nas noben ne vodi? Naslednji zakon bi omogočil vsem ljudem, ne glede na raso ali veroizpoved, vse stvari, surovine in dejavnosti. V takšnem sistemu nam ne bodo grozili in nas zastraševali z globami. Varnost ne bo pogojena s kaznimi in fizičnimi silami. Varuhi bodo vgrajeni kar v okolje. Ker bi bila družba oblikovana v dobro vseh ljudi, zakoni na koncu koncev sploh ne bi bili potrebni (The Venus Project, b. l.g).

Odločanje družbe, ki temelji na ekonomiji resursov, bi se opiralo na znanstvene metode, ki so združene z računalniško tehnologijo in črpajo informacije neposredno iz okolja. Nihče od ljudi ne bi kot posameznik sprejemal veliko odločitev, politikov ni, korporacije ni in tudi nacionalni interesi ne vplivajo na odločitve. Odločala bi Zemlja sama, koliko je še zmogljiva, in pa tehnologija.

9 KRITIKE NA PODLAGI PROJEKTA VENUS

Po pregledovanju literature smo opazili mnogo pozitivnih kritik, te pa niso edine. Veliko ljudi se ne strinja z gospodom Frescom, saj naj bi bil tak način življenja možno izvesti samo na pol. Največji problem je, ker o znanosti govori kot o nečem nezmotljivem in o rešiteljici naših celotnih težav. Omenjeno je bilo, da znanost lahko reši del težav, ne pa vseh, saj ni primerna za vsake okoliščine. Tudi denar je tukaj vprašljiva zadeva, saj si denar ni sam izbral, da bo grešnik v našem svetu. Sami smo ga izbrali za to. Denar je tukaj samo zato, da si lahko izmenjujemo dobrine, denar za dobrino. Ljudje pa smo tisti, ki zbijamo vrednost in jim jo tudi dodajamo. Zaradi visoke znanosti je prišlo do strojništva in strojniškega urejanja vseh stvari v življenju. Imeti moramo vse pod stalnim nadzorom, da ne bo šlo kaj narobe. Projekt Venus pa nam ponudi še več strojev. Gregor je zapisal: »Naj nas povsem obdajajo! Naj nas nadomestijo! Naj nam vse prinesejo k riti! ... In potem bomo svobodni ...« (Hrvatina, 2014). Opravičeno je tako razmišljati v današnjih časih, ko si še ne moremo točno predstavljati, kakšen bi ta svet lahko bil. Tudi nelogično je razmišljanje, da bomo z izumi dobro naredili Zemlji. Karkoli smo do sedaj izumili, je bilo dobro za nas, ljudi, za ostala živa bitja pa smo ponavadi naredili več škode kot dobrega. Negativno mnenje ima tudi o energiji. Proizvedli naj bi jo lahko zelo veliko, vendar smo premalo varčni. V prihodnosti pa bi za vse te stroje in ostale stvari potrebovali še več energije (Hrvatina, 2014).

Ostala vprašanja pa so za nas čisto na mestu. Med pisanjem diplomskega dela nismo niti pomislili na te stvari, saj se svet zdi idealen. Potem pa imamo tukaj spet vprašanja, kot so alkohol, cigareti in ostale droge. Če so ljudje že sedaj odvisni od teh substanc, ali bi bilo v novem sistemu to drugače? Bi take ljudi izgnali? To je nemogoče, saj smo si vsi ljudje v novem sistemu enaki. Kako bi stare ljudi navadili na novo življenje z visoko tehnologijo? Kako bo z družinami? Že sedaj imajo družine, ki so v finančni stiski, veliko otrok. V novem svetu bo vsem ljudem na voljo vse. Ali se bomo potem še bolj začeli nekontrolirano razmnoževati? Kaj pa bi bilo z vero? Nekaterim ljudem vera zapoveduje, kako naj živijo. V novem življenju bi morali vero opustiti, ali kaj? Vse v novem svetu je opisano lepo, nikjer pa ni opisan način življenja človeka.

10 PRAKTIČNI DEL – ANKETA

10.1 Uvod

V zadnjih desetletjih se svet sooča s številnimi okoljskimi izzivi, kot so podnebne spremembe, izčrpavanje fosilnih goriv in onesnaževanje okolja. Zaradi teh težav je postalo iskanje trajnostnih rešitev za energetske potrebe človeštva izjemno pomembno. Obnovljivi viri energije, kot so sončna, vetrna, hidro- in geotermalna energija, predstavljajo ključno alternativo tradicionalnim fosilnim gorivom, ki prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in trajnostnemu razvoju družbe.

Cilj te raziskave je proučiti stališča in mnenja slovenske javnosti o obnovljivih virih energije ter ugotoviti, kako ozaveščeni so ljudje glede njihovega pomena in uporabe. S pomočjo anketnega vprašalnika, ki ga je izpolnilo 42 respondentov, smo zbrali podatke o poznavanju, pripravljenosti na spremembe in ovirah, s katerimi se soočamo pri prehodu na obnovljive vire energije.

Raziskava bo prispevala k boljšemu razumevanju javnega mnenja o obnovljivih virih energije in ponudila vpogled v možne ukrepe za spodbujanje njihove širše uporabe v Sloveniji. Prav tako bo analiza rezultatov pomagala identificirati ključne izzive in priložnosti na področju trajnostnega razvoja in energetike.

10.2 Metodologija

10.2.1 Opis anketnega vprašalnika

Anketni vprašalnik, uporabljen v tej raziskavi, je bil zasnovan z namenom ugotavljanja stališč in mnenj slovenske javnosti o obnovljivih virih energije. Vprašalnik je vseboval 18 vprašanj, ki so se nanašala na različne vidike poznavanja, uporabe in percepcije obnovljivih virov energije. Vprašanja so bila večinoma zaprtega tipa, kjer so respondenti izbirali med ponujenimi odgovori. Nekaj vprašanj je omogočalo tudi dodatne komentarje in pojasnila.

10.2.2 Vzorec

Vzorec raziskave je sestavljalo 40 respondentov, ki so prostovoljno sodelovali v anketi. Anketa je bila izvedena prek spletne platforme 1KA, kar je omogočilo enostavno in hitro zbiranje podatkov. Demografski podatki respondentov niso bili specifično zajeti, kar pomeni, da vzorec ni nujno reprezentativen za celotno populacijo Slovenije. Kljub temu pa pridobljeni rezultati nudijo vpogled v splošno javno mnenje o obravnavani tematiki.

10.2.3 Način zbiranja podatkov

Podatki so bili zbrani s spletno anketo. Respondenti so bili povabljeni k sodelovanju prek družbenih omrežij. Spletna platforma 1KA je omogočila anonimizirano zbiranje in shranjevanje podatkov, kar je zagotovilo zaupnost odgovorov.

10.2.4 Analiza podatkov

Zbrani podatki so bili analizirani s pomočjo deskriptivne statistike. Frekvenčne distribucije in odstotki so bili izračunani za vsako vprašanje, kar je omogočilo jasen pregled nad odgovori respondentov. Poleg tega so bile uporabljene kumulativne frekvence za boljšo interpretacijo podatkov. Rezultati so bili predstavljeni v obliki tabel in grafov, kar omogoča enostavno primerjavo in vizualizacijo podatkov.

10.2.5 Cilj in namen ankete

V prvem delu analize ankete bomo predstavili cilj ankete in njen namen. Drugi del pa se nanaša na obdelavo pridobljenih podatkov, analizo le-teh in rezultate raziskave.

10.3 Cilj ankete

Cilj ankete je bil raziskati ozaveščenost, stališča in pripravljenost javnosti glede trajnostnega razvoja in obnovljivih virov energije. Anketo smo izvedli z namenom pridobiti vpogled v naslednja področja:

- Ozaveščenost o Projektu Venus: Ugotoviti, koliko ljudi je seznanjenih s Projektom Venus in njegovimi cilji.
- Ocenjevanje splošne ozaveščenosti: Ugotoviti, kako ljudje, ki so rešili anketo, ocenjujejo splošno ozaveščenost javnosti o trajnostnem razvoju.
- Stališča do obnovljivih virov: Ugotoviti, ali respondenti menijo, da je prehod na obnovljive vire energije nujen.
- Prednostni vidiki obnovljivih virov: Identificirati, kateri vidiki uporabe obnovljivih virov energije so respondentom najpomembnejši.
- Ovire za uporabo obnovljivih virov: Ugotoviti, katere ovire respondenti vidijo kot največje pri širši uporabi obnovljivih virov energije.

10.4 Namen ankete

Namen ankete je bil pridobiti podatke, ki bi lahko:

- informirali oblikovalce politik: podatki iz ankete lahko pomagajo vladam in odločevalcem pri oblikovanju učinkovitih politik za spodbujanje trajnostnega razvoja in uporabe obnovljivih virov energije;

- podpri izobraževalne in ozaveščevalne kampanje: rezultati ankete lahko služijo kot osnova za razvoj izobraževalnih in ozaveščevalnih kampanj, ki bi povečale ozaveščenost javnosti o trajnostnem razvoju;
- usmerjali prihodnje raziskave: ugotovitve ankete lahko pomagajo usmerjati prihodnje raziskave in pobude na področju trajnostnega razvoja in obnovljivih virov energije;
- spodbujali javno sodelovanje: Anketo smo izvedli tudi z namenom spodbujanja javnega sodelovanja in razumevanja o pomenu trajnostnih praks in prehoda na obnovljive vire energije.

Anketa tako predstavlja pomembno orodje za zbiranje podatkov, ki bodo prispevali k boljšemu razumevanju stališč in pripravljenosti javnosti za podporo trajnostnim rešitvam in prehodu na obnovljive vire energije.

10.5 Razlaga vprašanj v anketi

1. Ali poznate Projekt Venus in njegovo zavzemanje za trajnostni razvoj družbe?

Namen vprašanja: Cilj tega vprašanja je bil ugotoviti, kolikšen del populacije pozna Projekt Venus in njegovo vizijo. Ker je Projekt Venus osredotočen na trajnostni razvoj, je pomembno razumeti, ali so ljudje seznanjeni s pobudo, kar lahko vpliva na njihova stališča do trajnostnih rešitev.

2. Kako bi ocenili splošno ozaveščenost javnosti o pomenu uporabe obnovljivih virov energije?

Namen vprašanja: S tem vprašanjem smo želeli izmeriti, kako anketiranci ocenjujejo stopnjo ozaveščenosti javnosti o pomembnosti obnovljivih virov energije. Pomembno je ugotoviti, ali je pomanjkljiva ozaveščenost ena izmed ovir za širšo uporabo obnovljivih virov.

3. Ali menite, da je prehod na obnovljive vire energije pomemben za reševanje globalnih okoljskih problemov?

Namen vprašanja: Namen tega vprašanja je bil pridobiti vpogled v to, ali anketiranci menijo, da so obnovljivi viri energije ključni pri reševanju okoljskih izzivov, kot so podnebne spremembe. Odgovori pomagajo oceniti splošno podporo prehodu na obnovljive vire energije.

4. Kateri vidik vam je najpomembnejši pri uporabi obnovljivih virov energije?

Namen vprašanja: Cilj tega vprašanja je bil prepoznati, kateri vidik uporabe obnovljivih virov energije je za anketirance najpomembnejši (npr. zmanjšanje emisij, ekonomski

razvoj). To pomaga razumeti, katere koristi trajnostne energije so ljudem najpomembnejše.

5. Kaj menite, da je največja ovira za širšo uporabo obnovljivih virov energije?

Namen vprašanja: Namen tega vprašanja je bil prepoznati glavne ovire, zaradi katerih obnovljivi viri energije še niso široko sprejeti. Ugotavljanje teh ovir je ključno za razvoj učinkovitih politik, ki bodo zmanjšale te prepreke.

6. Bi bili pripravljeni vlagati v tehnologije za pridobivanje obnovljive energije (npr. sončne panele, vetrne turbine)?

Namen vprašanja: S tem vprašanjem smo želeli ugotoviti pripravljenost anketirancev, da vlagajo v obnovljive vire energije. Pomembno je vedeti, ali obstaja interes za vlaganje, saj je finančna podpora ključna za razvoj obnovljivih tehnologij.

7. Kako bi ocenili trenutno politiko Slovenije glede spodbujanja uporabe obnovljivih virov energije?

Namen vprašanja: Namen tega vprašanja je bil pridobiti mnenje anketirancev o učinkovitosti slovenske politike na področju obnovljivih virov energije. To pomaga oceniti javno zadovoljstvo z obstoječimi ukrepi in usmeritvami.

8. Ali menite, da je sodelovanje med državami ključno pri reševanju globalnih okoljskih izzivov?

Namen vprašanja: Cilj tega vprašanja je bil proučiti, ali anketiranci prepoznavajo pomen mednarodnega sodelovanja pri reševanju globalnih okoljskih izzivov, kot so podnebne spremembe, saj so ti izzivi pogosto preveč kompleksni za reševanje na nacionalni ravni.

9. Kateri vir energije bi po vašem mnenju moral biti prioriteta za prehod v obnovljive vire energije?

Namen vprašanja: To vprašanje je bilo zastavljeno, da bi ugotovili, kateri obnovljivi vir energije anketiranci vidijo kot najbolj perspektiven za prihodnost. To pomaga pri razumevanju, kateri viri so najbolj priljubljeni in zakaj.

10. Ali menite, da bi morali obnovljivi viri energije nadomestiti fosilna goriva v bližnji prihodnosti?

Namen vprašanja: S tem vprašanjem smo želeli preveriti, ali anketiranci podpirajo čim hitrejši prehod s fosilnih goriv na obnovljive vire energije, kar je ključno za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

11. Bi bili pripravljeni plačati višjo ceno za energijo, če bi bila pridobljena iz obnovljivih virov?

Namen vprašanja: Cilj vprašanja je bil ugotoviti, ali so anketiranci pripravljeni finančno prispevati k trajnostnim rešitvam, tudi če to pomeni višje stroške energije. To je pomembno za oceno splošne podpore trajnostni energiji.

12. Kako bi ocenili finančno dostopnost in donosnost naložb v obnovljive vire energije v primerjavi s tradicionalnimi viri energije (npr. fosilna goriva)?

Namen vprašanja: Namen tega vprašanja je bil preveriti, kako anketiranci vidijo finančno dostopnost in donosnost obnovljivih virov energije v primerjavi s fosilnimi gorivi, kar je ključno pri odločanju za prehod.

13. Ali menite, da bi večje vlaganje v raziskave in razvoj obnovljivih virov energije prispevalo k njihovi širši uporabi?

Namen vprašanja: Cilj vprašanja je bil preveriti, ali anketiranci prepoznavajo pomen raziskav in razvoja za širšo implementacijo obnovljivih virov energije.

14. Kako bi ocenili trenutno infrastrukturo za pridobivanje in distribucijo obnovljive energije v Sloveniji?

Namen vprašanja: To vprašanje je bilo zastavljeno z namenom ocene trenutnega stanja infrastrukture za obnovljive vire energije v Sloveniji, saj je močna infrastruktura ključna za uspešno implementacijo trajnostnih rešitev.

15. Kaj bi po vašem mnenju lahko vlada storila za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije?

Namen vprašanja: Namen tega vprašanja je bil pridobiti predloge anketirancev glede vladnih ukrepov, ki bi lahko pospešili prehod na obnovljive vire energije.

16. Ali ste pripravljeni spremeniti svoje življenjske navade za bolj trajnostno prihodnost?

Namen vprašanja: Cilj tega vprašanja je bil ugotoviti, ali so anketiranci pripravljeni osebno prispevati k trajnosti z odgovornim ravnanjem in spremembo življenjskih navad.

17. Ali se že aktivno vključujete v trajnostne prakse, kot so recikliranje, zmanjševanje porabe energije, trajnostna mobilnost itd.?

Namen vprašanja: Namen tega vprašanja je bil ugotoviti, koliko anketirancev že prakticira trajnostne rešitve v vsakdanjem življenju, kar kaže na stopnjo osebne zavzetosti.

18. Ali menite, da bi morali posamezniki sprejeti več odgovornosti za zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa?

Namen vprašanja: To vprašanje preverja, ali anketiranci menijo, da je zmanjšanje ogljičnega odtisa odgovornost posameznika. To je pomembno za razumevanje osebne odgovornosti v okviru trajnostnih ciljev.

10.6 Analiza in povzetek ugotovitev

10.6.1 Uvod

Anketa je bila izvedena za raziskovanje ozaveščenosti in stališč javnosti glede trajnostnega razvoja in obnovljivih virov energije. Anketo je izpolnilo 71 oseb.

10.7 Statistična analiza

Q1	Ali poznate Projekt Venus in njegovo zavzemanje za trajnostni razvoj družbe?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	5	13 %
	2 (Ne)	35	88 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 1: Vprašanje 1
(Lastni vir)*

Analiza:

- Izmed 40 anketirancev jih večina (88 %) ne pozna Projekta Venus, kar kaže na nizko raven ozaveščenosti o tej pobudi.
- Le 13 % anketirancev je odgovorilo, da poznajo projekt, kar predstavlja zelo majhen delež v primerjavi s tistimi, ki ga ne poznajo.
- Visok odstotek respondentov, ki niso seznanjeni s projektom, kaže na potrebo po izboljšanju komunikacijskih in marketinških strategij projekta.
- Projekt Venus bi moral razmisliti o širšem dosegu in uporabi različnih medijev za boljšo informiranost javnosti.

- Večja ozaveščenost o projektu bi lahko prispevala k večji podpori trajnostnim pobudam, kar je ključno za doseganje ciljev trajnostnega razvoja.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo na pomanjkljivo ozaveščenost o Projektu Venus med anketiranci, kar nakazuje na potrebo po intenzivnejših ozaveščevalnih kampanjah in boljši uporabi medijev za informiranje javnosti o projektu in njegovih ciljih.

Q2	Kako bi ocenili splošno ozaveščenost javnosti o pomenu uporabe obnovljivih virov energije?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Zelo dobra)	1	3 %
	2 (Dobra)	5	13 %
	3 (Zadovoljiva)	15	38 %
	4 (Slaba)	14	35 %
	5 (Zelo slaba)	4	10 %
	6 (Nisem prepričan/-a)	1	3 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

Tabela 2: Vprašanje 2
(Lastni vir)

Analiza:

- Največji delež anketirancev (38 %) ocenjuje ozaveščenost javnosti o pomenu uporabe obnovljivih virov energije kot zadovoljivo.
- Skoraj tretjina anketirancev (35 %) meni, da je ozaveščenost slaba, kar kaže na nezadovoljstvo z obstoječimi ozaveščevalnimi prizadevanji.
- Skupaj 48 % anketirancev ocenjuje ozaveščenost kot slabo ali zelo slabo, kar predstavlja večino in kaže na precejšnjo potrebo po izboljšavah.
- Le 16 % anketirancev meni, da je ozaveščenost dobra ali zelo dobra, kar nakazuje na majhen delež javnosti, ki je dobro obveščen o tej temi.
- Približno enak delež anketirancev je neodločen ali ni prepričan, kar kaže na splošno nezaupanje v stopnjo ozaveščenosti javnosti.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo na zaskrbljujočo nizko raven ozaveščenosti javnosti o pomenu uporabe obnovljivih virov energije. Z več kot 48 % anketirancev, ki ocenjujejo ozaveščenost kot slabo ali zelo slabo, je jasno, da so potrebne izboljšave v komunikacijskih in izobraževalnih strategijah za povečanje ozaveščenosti in razumevanja pomena obnovljivih virov energije.

Q3	Ali menite, da je prehod na obnovljive vire energije pomemben za reševanje globalnih okoljskih problemov?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	29	73 %
	2 (Ne)	5	13 %
	3 (Morda)	6	15 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 3: Vprašanje 3
(Lastni vir)*

Analiza:

- Večina anketirancev (73 %) meni, da je prehod na obnovljive vire energije pomemben za reševanje globalnih okoljskih problemov.
- Le 13 % anketirancev je odgovorilo, da prehod na obnovljive vire energije ni pomemben, kar kaže na manjši delež skeptikov.
- 15 % anketirancev ni povsem prepričanih (morda) o pomembnosti prehoda, kar nakazuje na potrebo po dodatnem izobraževanju in informiranju.
- Visok odstotek anketirancev, ki podpirajo prehod, kaže na splošno prepoznavanje koristi in nujnosti trajnostne energetike.
- Podatki kažejo, da obstaja široka podpora za trajnostne energetske rešitve, kar je pozitivna podlaga za nadaljnje ukrepe in politike v tej smeri.

Ugotovitev

Rezultati ankete jasno kažejo, da velika večina anketirancev (73 %) prepozna pomembnost prehoda na obnovljive vire energije za reševanje globalnih okoljskih problemov. To nakazuje na visoko raven podpore med javnostjo za trajnostne energetske politike in ukrepe, kar je ključnega pomena za doseganje dolgoročnih okoljskih ciljev. Kljub temu pa obstaja manjšina, ki je še vedno skeptična ali neodločena, kar poudarja potrebo po nadaljnjem ozaveščanju in informiranju o koristih obnovljivih virov energije.

Q4	Kateri vidik Vam je najpomembnejši pri uporabi obnovljivih virov energije?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov)	7	18 %
	2 (Zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv)	8	20 %
	3 (Učinkovitejša raba naravnih virov)	12	30 %
	4 (Družbeni in ekonomski razvoj)	3	8 %
	5 (Vpliv na lokalno okolje in ekosisteme)	10	25 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 4: Vprašanje 4
(Lastni vir)*

Analiza:

- Največji delež anketirancev (30 %) meni, da je najpomembnejši vidik uporabe obnovljivih virov energije učinkovitejša raba naravnih virov.
- Drugi najpomembnejši vidik je vpliv na lokalno okolje in ekosisteme s 25 % anketirancev, kar kaže na močno skrb za lokalne ekološke posledice.
- 20 % anketirancev poudarja pomembnost zmanjšanja odvisnosti od fosilnih goriv, kar nakazuje na zavedanje o energetske varnosti in trajnosti.
- Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov je pomembno za 18 % anketirancev, kar kaže na zavedanje o globalnih podnebnih spremembah.
- Najmanj pomemben vidik za anketirance je družbeni in ekonomski razvoj z 8 %, kar kaže, da anketiranci postavljajo okoljske vidike pred ekonomske.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da anketiranci najbolj cenijo učinkovitejšo rabo naravnih virov in vpliv na lokalno okolje in ekosisteme pri uporabi obnovljivih virov energije. To poudarja njihovo zavest o trajnostni rabi virov in lokalnih okoljskih učinkih. Hkrati pa visoka pomembnost zmanjšanja odvisnosti od fosilnih goriv in emisij toplogrednih plinov kaže na zavedanje o širših energetskih in podnebnih vprašanjih. Najmanj pomemben vidik, družbeni in ekonomski razvoj, kaže, da anketiranci prioritizirajo okoljske pred ekonomskimi vidiki.

Q5	Kaj menite, da je največja ovira za širšo uporabo obnovljivih virov energije?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Visoki začetni stroški)	14	35 %
	2 (Tehnološke omejitve)	1	3 %
	3 (Pomanjkanje politične volje)	15	38 %
	4 (Pomanjkanje ozaveščenosti javnosti)	7	18 %
	5 (Regulativne ovire)	3	8 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 5: Vprašanje 5
(Lastni vir)*

Analiza:

- Največ anketirancev (38 %) meni, da je pomanjkanje politične volje največja ovira za širšo uporabo obnovljivih virov energije, kar kaže na nezaupanje v politične odločevalce.
- Skoraj enak delež (35 %) anketirancev vidi visoke začetne stroške kot ključno oviro, kar poudarja ekonomske izzive pri implementaciji obnovljivih virov energije.
- Pomanjkanje ozaveščenosti javnosti je tretja največja ovira po mnenju 18 % anketirancev, kar kaže na potrebo po večji izobraževalni dejavnosti in promociji obnovljivih virov energije.
- Regulativne ovire so manjša, vendar še vedno pomembna ovira za 8 % anketirancev, kar nakazuje na zapletenost zakonodajnega okvira.
- Najmanjši delež anketirancev (3 %) meni, da so tehnološke omejitve glavna ovira, kar kaže, da tehnologija sama po sebi ni večja prepreka za širšo uporabo obnovljivih virov energije.

Ugotovitev

Rezultati ankete jasno kažejo, da anketiranci kot največjo oviro za širšo uporabo obnovljivih virov energije prepoznajo pomanjkanje politične volje in visoke začetne stroške. To poudarja potrebo po močnejši politični podpori in finančnih spodbudah za premagovanje ekonomskih izzivov. Poleg tega rezultati kažejo na potrebo po večjem ozaveščanju javnosti in poenostavitvi regulativnih postopkov za pospešitev prehoda na obnovljive vire energije.

Q6	Bi bili pripravljeni vlagati v tehnologije za pridobivanje obnovljive energije (npr. sončne panele, vetrne turbine)?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	14	35 %
	2 (Ne)	6	15 %
	3 (Odvisno od stroškov in koristi)	20	50 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

Tabela 6: Vprašanje 6
(Lastni vir)

Analiza:

- Polovica anketirancev (50 %) je pripravljena vlagati v tehnologije za pridobivanje obnovljive energije, vendar je njihova odločitev odvisna od stroškov in koristi, kar kaže na potrebo po finančno vzdržnih in donosnih investicijskih priložnostih.
- 35 % anketirancev je neposredno pripravljenih vlagati, kar kaže na precejšen interes in podporo za obnovljive vire energije.
- Le 15 % anketirancev ni pripravljenih vlagati, kar predstavlja manjšino in kaže na splošno pozitiven odnos do investicij v obnovljive vire energije.
- Odločilni dejavniki za največji delež anketirancev so stroški in koristi, kar poudarja pomembnost ekonomske učinkovitosti in donosnosti teh naložb.
- Visok odstotek pripravljenosti za vlaganje kaže na potencial za rast trga obnovljivih virov energije, če bodo ponudniki tehnologij uspeli zagotoviti konkurenčne pogoje in donosne modele.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da je večina anketirancev (85 %) potencialno pripravljena vlagati v tehnologije za pridobivanje obnovljive energije, pri čemer je polovica pripravljena vlagati, če bodo stroški in koristi ustrezni. To kaže na pozitiven odnos do obnovljivih virov energije in poudarja potrebo po zagotavljanju finančno vzdržnih in donosnih investicijskih priložnosti. Manjšina, ki ni pripravljena vlagati, kaže, da obstajajo nekateri zadržki, ki jih je treba nasloviti z izboljšanjem ozaveščenosti in ponujanjem jasnih finančnih spodbud.

Q7	Kako bi ocenili trenutno politiko Slovenije glede spodbujanja uporabe obnovljivih virov energije?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Zelo učinkovita)	0	0 %
	2 (Delno učinkovita)	19	48 %
	3 (Neučinkovita)	18	45 %
	4 (Ne vem)	3	8 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 7: Vprašanje 7
(Lastni vir)*

Analiza:

- Noben anketiranec ni ocenil trenutne politike Slovenije kot zelo učinkovito, kar kaže na splošno nezadovoljstvo ali skeptičnost glede učinkovitosti obstoječih politik.
- Skoraj polovica anketirancev (48 %) meni, da je politika delno učinkovita, kar nakazuje na prepoznanje določenih pozitivnih ukrepov, vendar s precejšnjimi pomanjkljivostmi.
- 45 % anketirancev ocenjuje politiko kot neučinkovito, kar kaže na visoko stopnjo nezadovoljstva in potrebo po večjih spremembah in izboljšavah v politikah.
- Le majhen delež anketirancev (8 %) ni prepričan ali ne ve, kako bi ocenili politiko, kar pomeni, da je večina anketirancev dovolj informiranih za oblikovanje mnenja.
- Kombinacija visoke ocene delne učinkovitosti in neučinkovitosti nakazuje na razdeljena mnenja glede uspešnosti trenutnih prizadevanj in politik Slovenije na področju obnovljivih virov energije.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da med anketiranci prevladuje mnenje, da je trenutna politika Slovenije glede spodbujanja uporabe obnovljivih virov energije delno učinkovita (48 %) ali neučinkovita (45 %). To poudarja potrebo po pregledu in izboljšanju obstoječih politik, da bi se povečala njihova učinkovitost in dosegli boljši rezultati. Dejstvo, da noben anketiranec ni ocenil politike kot zelo učinkovite, kaže na splošno nezadovoljstvo in potrebo po konkretnih ukrepih za izboljšanje stanja.

Q8	Ali menite, da je sodelovanje med državami ključno pri reševanju globalnih okoljskih izzivov?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	36	90 %
	2 (Ne)	1	3 %
	3 (Morda)	3	8 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 8: Vprašanje 8
(Lastni vir)*

Analiza:

- Prevladujoča večina anketirancev (90 %) meni, da je sodelovanje med državami ključno pri reševanju globalnih okoljskih izzivov, kar kaže na visoko zavedanje o potrebi po mednarodnem sodelovanju.
- Le 3 % anketirancev menijo, da sodelovanje ni ključno, kar predstavlja zelo majhen delež skepticizma glede pomena mednarodnega sodelovanja.
- 8 % anketirancev ni prepričanih (morda), kar nakazuje na nekaj negotovosti glede absolutne nujnosti sodelovanja med državami.
- Visok odstotek anketirancev, ki podpirajo mednarodno sodelovanje, kaže na splošno prepoznanje, da so globalni okoljski problemi preveč kompleksni, da bi jih posamezne države reševale same.
- Podatki poudarjajo potrebo po okrepljenem sodelovanju in skupnih prizadevanjih na mednarodni ravni za učinkovito reševanje okoljskih izzivov.

Ugotovitev

Rezultati ankete jasno kažejo, da velika večina anketirancev (90 %) prepozna sodelovanje med državami kot ključno pri reševanju globalnih okoljskih izzivov. To nakazuje na visoko zavedanje o pomenu mednarodnega sodelovanja in skupnih prizadevanj za doseganje trajnostnih rešitev. Manjši delež skeptikov in neodločenih oseb poudarja potrebo po dodatnem ozaveščanju o prednostih mednarodnega sodelovanja in skupnih prizadevanj.

Q9	Kateri vir energije bi po vašem mnenju moral biti prioriteta za prehod v obnovljive vire energije?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Sončna energija)	20	50 %
	2 (Vetrna energija)	8	20 %
	3 (Hidroenergija)	6	15 %
	4 (Geotermalna energija)	4	10 %
	5 (Biomasa)	1	3 %
	6 (Drugo:)	1	3 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 9: Vprašanje 9
(Lastni vir)*

Q9_6_text	Q9 (Drugo:)		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	Odvisno od lokacije	1	3 %
Veljavni	Skupaj	1	3 %

*Tabela 10: Podvprašanje 9
(Lastni vir)*

Analiza:

- Polovica anketirancev (50 %) meni, da bi morala biti sončna energija prioriteta pri prehodu na obnovljive vire energije, kar kaže na visoko prepoznanje potenciala in dostopnosti sončne energije.
- Vetrna energija je drugi najbolj predlagani vir z 20 % anketirancev, kar nakazuje na prepoznavanje vetrne energije kot pomembnega vira obnovljive energije.
- 15 % anketirancev meni, da bi morala biti prioriteta hidroenergija, kar poudarja njeno pomembnost, zlasti v regijah z ustreznimi vodnimi viri.
- Geotermalna energija je izbrana s strani 10 % anketirancev, kar nakazuje na prepoznavanje njenih specifičnih prednosti, čeprav je morda bolj omejena glede na geografske pogoje.
- Biomasa in »drugo« sta s 3 % najmanj predlagana, pri čemer en anketiranec izpostavlja, da je izbira odvisna od lokacije, kar poudarja pomembnost konteksta in lokalnih pogojev pri odločanju o virih energije.

Ugotovitev

Rezultati ankete jasno kažejo, da je sončna energija najbolj priljubljena izbira med anketiranci za prioriteto pri prehodu na obnovljive vire energije, kar poudarja njeno

dostopnost in potencial za široko uporabo. Vetrna energija in hidroenergija sta tudi pomembni, čeprav v manjšem obsegu, kar kaže na njuno vrednost v določenih kontekstih. Pomembno je upoštevati tudi specifične okoliščine in lokalne pogoje, kot kaže odgovor, da je izbira vira energije lahko odvisna od lokacije. Splošno mnenje anketirancev nakazuje na potrebo po diverzifikaciji obnovljivih virov energije ob upoštevanju njihovih specifičnih prednosti in lokalnih pogojev.

Q10	Ali menite, da bi morali obnovljivi viri energije nadomestiti fosilna goriva v bližnji prihodnosti?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	26	65 %
	2 (Ne)	4	10 %
	3 (Morda)	10	25 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 11: Vprašanje 10
(Lastni vir)*

Analiza:

- Večina anketirancev (65 %) meni, da bi morali obnovljivi viri energije nadomestiti fosilna goriva v bližnji prihodnosti, kar kaže na močno podporo za prehod k trajnostnim virom energije.
- 25 % anketirancev je mnenja, da je morda mogoče nadomestiti fosilna goriva z obnovljivimi viri, kar nakazuje na določeno stopnjo negotovosti ali pogojne podpore, odvisne od specifičnih okoliščin in razvoja tehnologij.
- Le 10 % anketirancev meni, da fosilna goriva ne bi smela biti nadomeščena z obnovljivimi viri v bližnji prihodnosti, kar predstavlja manjšino zadržanih ali skeptičnih glede možnosti popolnega prehoda.
- Visok delež podpore za nadomestitev fosilnih goriv z obnovljivimi viri kaže na močno zavedanje o okoljskih koristih in nujnosti trajnostnega razvoja med anketiranci.
- Kljub večinski podpori obstajajo določeni zadržki, ki jih kaže 25 % anketirancev, ki so negotovi, kar poudarja potrebo po nadaljnjem izobraževanju, raziskavah in razvoju politik za olajšanje prehoda.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da velika večina anketirancev (65 %) podpira nadomestitev fosilnih goriv z obnovljivimi viri energije v bližnji prihodnosti, kar odraža visoko zavedanje o pomenu trajnostne energije. Kljub temu 25 % anketirancev izkazuje določeno stopnjo negotovosti, kar nakazuje na potrebo po dodatnem izobraževanju in zagotavljanju informacij o prednostih in izvedljivosti prehoda. Manjšina (10 %), ki je

proti nadomestitvi, predstavlja skeptičen pogled, ki ga je treba upoštevati pri oblikovanju politik in strategij za prehod na obnovljive vire energije.

Q11	Bi bili pripravljeni plačati višjo ceno za energijo, če bi bila pridobljena iz obnovljivih virov?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	7	18 %
	2 (Ne)	20	50 %
	3 (Morda)	13	33 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 12: Vprašanje 11
(Lastni vir)*

Analiza:

- Le 18 % anketirancev je pripravljenih plačati višjo ceno za energijo iz obnovljivih virov, kar kaže na omejeno pripravljenost za finančno podporo trajnostni energiji med anketiranci.
- Polovica anketirancev (50 %) ni pripravljena plačati višje cene, kar kaže na močno občutljivost glede stroškov energije in morda finančne omejitve.
- 33 % anketirancev je morda pripravljeno plačati višjo ceno, kar nakazuje na pogojno podporo, ki je verjetno odvisna od dodatnih dejavnikov, kot so višina povišanja, finančne zmožnosti ali dodatne koristi.
- Delež anketirancev, ki so negotovi ali ne podpirajo višjih cen, kaže na potrebo po razvoju politik in programov, ki bi znižali stroške obnovljive energije, da bi povečali sprejemljivost in dostopnost.
- Skupno mnenje anketirancev odraža realnost, da cena ostaja ključni dejavnik pri sprejemanju obnovljivih virov energije, kar poudarja pomembnost ekonomskih spodbud in subvencij.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da je pripravljenost za plačevanje višjih cen za energijo iz obnovljivih virov med anketiranci omejena. Le 18 % je pripravljenih plačati več, medtem ko 50 % ni pripravljenih, kar odraža visoko občutljivost na cene energije. 33 % anketirancev je negotovih, kar poudarja potrebo po večji ozaveščenosti o dolgoročnih koristih obnovljive energije in zagotavljanju finančnih spodbud, ki bi olajšale prehod na trajnostne vire. Skupni rezultati nakazujejo, da je ključno razvijati politike, ki bi zmanjšale stroške obnovljive energije, da bi povečali njihovo sprejemljivost in dostopnost.

Q12	Kako bi ocenili finančno dostopnost in donosnost naložb v obnovljive vire energije v primerjavi s tradicionalnimi viri energije (npr. fosilna goriva)?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Finančno dostopno in donosno)	3	8 %
	2 (Finančno dostopno, vendar manj donosno)	9	23 %
	3 (Finančno nedostopno)	16	40 %
	4 (Enako finančno dostopno in donosno kot tradicionalni viri energije)	5	13 %
	5 (Ne vem)	7	18 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 13: Vprašanje 12
(Lastni vir)*

Analiza:

- Samo 8 % anketirancev meni, da so naložbe v obnovljive vire energije finančno dostopne in donosne, kar kaže na majhno prepričanje v njihovo trenutno finančno ugodnost.
- 23 % anketirancev verjame, da so naložbe finančno dostopne, vendar manj donosne, kar nakazuje na prepoznanje nižjih donosov kljub dostopnosti.
- Največji delež anketirancev (40 %) ocenjuje, da so naložbe v obnovljive vire energije finančno nedostopne, kar kaže na zaznavo visokih začetnih stroškov in drugih finančnih ovir.
- 13 % anketirancev meni, da so naložbe v obnovljive vire energije enako finančno dostopne in donosne kot tradicionalni viri, kar nakazuje na delno prepoznanje paritete med obnovljivimi in tradicionalnimi viri energije.
- 18 % anketirancev ne ve, kako oceniti finančno dostopnost in donosnost, kar poudarja potrebo po večji ozaveščenosti in informacijah o ekonomskih vidikih obnovljivih virov energije.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da večina anketirancev ocenjuje naložbe v obnovljive vire energije kot finančno nedostopne ali manj donosne v primerjavi s tradicionalnimi viri energije. Samo 8 % meni, da so te naložbe finančno dostopne in donosne, kar kaže na nizko prepričanje v njihovo ekonomsko ugodnost. Visok delež anketirancev, ki menijo, da so naložbe finančno nedostopne (40 %), poudarja potrebo po politikah in spodbudah, ki bi zmanjšale začetne stroške in izboljšale donosnost. Poleg tega 18 % anketirancev, ki ne vedo, kako oceniti te naložbe, kaže na potrebo po dodatnem

izobraževanju in informiranju javnosti o ekonomskih prednostih obnovljivih virov energije.

Q13	Ali menite, da bi večje vlaganje v raziskave in razvoj obnovljivih virov energije prispevalo k njihovi širši uporabi?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	30	75 %
	2 (Ne)	3	8 %
	3 (Morda)	7	18 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 14: Vprašanje 13
(Lastni vir)*

Analiza:

- Prevladujoča večina anketirancev (75 %) meni, da bi večje vlaganje v raziskave in razvoj obnovljivih virov energije prispevalo k njihovi širši uporabi, kar kaže na močno prepričanje v pomembnost tehnološkega napredka.
- Le 8 % anketirancev ne verjame, da bi večje vlaganje imelo tak učinek, kar predstavlja majhen delež skeptikov glede koristi nadaljnjih raziskav in razvoja.
- 18 % anketirancev ni prepričanih (morda), kar nakazuje na določeno stopnjo negotovosti glede neposrednega vpliva vlaganj na širšo uporabo obnovljivih virov energije.
- Visok delež podpore za večje vlaganje v raziskave in razvoj kaže na prepoznanje, da tehnološke inovacije in izboljšave lahko zmanjšajo stroške, povečajo učinkovitost in naredijo obnovljive vire energije bolj dostopne.
- Rezultati poudarjajo potrebo po usmerjanju sredstev in podpore v raziskave in razvoj, da bi pospešili prehod k trajnostni energiji in povečali njeno sprejemljivost med širšo javnostjo.

Ugotovitev

Rezultati ankete jasno kažejo, da velika večina anketirancev (75 %) verjame, da bi večje vlaganje v raziskave in razvoj obnovljivih virov energije prispevalo k njihovi širši uporabi. To prepričanje poudarja pomembnost tehnološkega napredka za izboljšanje dostopnosti in učinkovitosti obnovljivih virov. Manjši delež skeptikov (8 %) in negotovih (18 %) kaže na potrebo po dodatnem ozaveščanju in informiranju o pozitivnih vplivih raziskav in razvoja na trajnostno energijo. Splošni rezultati nakazujejo, da je ključno vlagati v raziskave in razvoj, da bi pospešili prehod na obnovljive vire energije in povečali njihovo sprejemljivost.

Q14	Kako bi ocenili trenutno infrastrukturo za pridobivanje in distribucijo obnovljive energije v Sloveniji?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Zelo dobra)	0	0 %
	2 (Dobra)	3	8 %
	3 (Zadovoljiva)	15	38 %
	4 (Slaba)	20	50 %
	5 (Zelo slaba)	2	5 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

Tabela 15: Vprašanje 14
(Lastni vir)

Analiza:

- Nobeden izmed anketirancev ne ocenjuje trenutne infrastrukture kot zelo dobro, kar kaže na splošno nezadovoljstvo z obstoječo infrastrukturo za pridobivanje in distribucijo obnovljive energije v Sloveniji.
- Le 8 % anketirancev meni, da je infrastruktura dobra, kar nakazuje na zelo nizko prepoznavanje pozitivnih vidikov trenutnega stanja infrastrukture.
- 38 % anketirancev ocenjuje infrastrukturo kot zadovoljivo, kar pomeni, da skoraj polovica anketirancev meni, da infrastruktura ustreza minimalnim potrebam, vendar ni izjemna.
- Večina anketirancev (50 %) ocenjuje infrastrukturo kot slabo, kar kaže na visoko stopnjo nezadovoljstva in prepoznavanje številnih pomanjkljivosti v obstoječem sistemu.
- 5 % anketirancev meni, da je infrastruktura zelo slaba, kar poudarja še bolj kritične poglede na trenutne zmogljivosti za pridobivanje in distribucijo obnovljive energije v Sloveniji.

Ugotovitev

Rezultati ankete jasno kažejo, da večina anketirancev (50 %) ocenjuje trenutno infrastrukturo za pridobivanje in distribucijo obnovljive energije v Sloveniji kot slabo, medtem ko nobeden ne ocenjuje infrastrukture kot zelo dobro. 38 % anketirancev meni, da je infrastruktura zadovoljiva, kar nakazuje na splošno prepoznavanje obstoječih pomanjkljivosti, vendar tudi nekaterih pozitivnih vidikov. Le 8 % anketirancev vidi infrastrukturo kot dobro, kar kaže na nizko prepoznavnost njenih prednosti. Ti rezultati poudarjajo potrebo po obsežnih izboljšavah in nadgradnjah infrastrukture, da bi povečali učinkovitost in zanesljivost pridobivanja ter distribucije obnovljive energije. Izboljšanje infrastrukture bi lahko povečalo sprejemljivost obnovljivih virov energije in pospešilo prehod na trajnostno energijo v Sloveniji.

Q15	Kaj bi po vašem mnenju lahko vlada storila za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Subvencioniranje)	19	48 %
	2 (Uvedba regulativnih ukrepov)	4	10 %
	3 (Izobraževalne kampanje)	2	5 %
	4 (Investicije v raziskave in razvoj)	6	15 %
	5 (Spodbujanje lokalnih inovativnih projektov)	6	15 %
	6 (Drugo:)	3	8 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 16: Vprašanje 15
(Lastni vir)*

Q15_6_text	Q15 (Drugo:)		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	Vse od naštetega	1	3 %
	Manj birokracije	1	3 %
	Vse od naštetega	1	3 %
Veljavni	Skupaj	3	8 %

*Tabela 17: Podvprašanje 15
(Lastni vir)*

Analiza:

- Subvencioniranje je najbolj priljubljena izbira med anketiranci, saj je 48 % vprašanih mnenja, da bi subvencije najbolj učinkovito spodbudile uporabo obnovljivih virov energije. To kaže na visoko zaznavanje finančnih spodbud kot ključnega ukrepa za povečanje sprejemljivosti obnovljivih virov energije.
- Uvedbo regulativnih ukrepov podpira 10 % anketirancev, kar nakazuje, da obstaja nekaj prepoznanja pomembnosti zakonskih in regulatornih sprememb za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije.
- Izobraževalne kampanje imajo podporo le 5 % anketirancev, kar kaže, da ozaveščenost javnosti sicer ni zanemarjena, vendar ni videna kot najpomembnejši ukrep.
- Investicije v raziskave in razvoj ter spodbujanje lokalnih inovativnih projektov podpira po 15 % anketirancev, kar poudarja pomembnost tehnološkega napredka in lokalne pobude za trajnostno energijo.
- V kategoriji »drugo« so predlagani ukrepi, kot sta zmanjšanje birokracije in kombinacija vseh naštetih ukrepov, kar kaže na raznolikost mnenj glede potrebnih vladnih ukrepov.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da anketiranci najpogosteje predlagajo subvencioniranje (48 %) kot ključni ukrep vlade za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije. To poudarja prepoznavanje finančnih spodbud kot ključnega dejavnika za povečanje sprejemljivosti obnovljivih virov energije. Uvedba regulativnih ukrepov, izobraževalne kampanje, investicije v raziskave in razvoj ter spodbujanje lokalnih inovativnih projektov so prav tako prepoznani kot pomembni, vendar manj prednostni ukrepi. Kategorija »drugo« vključuje predloge za kombinacijo vseh naštetih ukrepov in zmanjšanje birokracije, kar nakazuje na potrebo po celovitem in večplastnem pristopu vlade k spodbujanju trajnostne energije.

Q16	Ali ste pripravljeni spremeniti svoje življenjske navade za bolj trajnostno prihodnost?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	36	90 %
	2 (Ne)	4	10 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

Tabela 18: Vprašanje 16
(Lastni vir)

Analiza:

- Prevladujoča večina anketirancev (90 %) je pripravljena spremeniti svoje življenjske navade za bolj trajnostno prihodnost, kar kaže na visoko stopnjo okoljske ozaveščenosti in pripravljenosti na osebno prispevanje k trajnosti.
- Le 10 % anketirancev ni pripravljenih spremeniti svojih navad, kar predstavlja manjšino, ki je morda bolj skeptična ali manj motivirana za spremembe.
- Visok delež pozitivnih odgovorov kaže, da obstaja močna podpora med prebivalstvom za politike in programe, ki spodbujajo trajnostne prakse.
- Pripravljenost na spremembo življenjskih navad lahko vključuje sprejetje ukrepov, kot so zmanjšanje porabe energije, recikliranje, uporaba javnega prevoza in podpora trajnostnim produktom.
- Ta pripravljenost lahko predstavlja močno podlago za uspešno implementacijo okoljskih politik in projektov, ki zahtevajo aktivno sodelovanje prebivalstva.

Ugotovitev

Rezultati ankete jasno kažejo, da velika večina anketirancev (90 %) izraža pripravljenost spremeniti svoje življenjske navade za bolj trajnostno prihodnost. To odraža visoko stopnjo okoljske ozaveščenosti in podporo za trajnostne prakse. Manjšina (10 %) anketirancev ni pripravljena na spremembe, kar kaže na potrebo po nadaljnem ozaveščanju in informiranju o pomenu trajnosti. Visoka pripravljenost na

spremembo življenjskih navad lahko močno podpira uspeh okoljskih politik in programov, kar pomeni, da imajo vlada in organizacije trdno podlago za uvajanje trajnostnih ukrepov, ki zahtevajo aktivno sodelovanje prebivalstva.

Q17	Ali se že aktivno vključujete v trajnostne prakse, kot so recikliranje, zmanjševanje porabe energije, trajnostna mobilnost itd.?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	32	80 %
	2 (Ne)	8	20 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 19: Vprašanje 17
(Lastni vir)*

Analiza:

- 80 % anketirancev že aktivno vključuje trajnostne prakse v svoje vsakdanje življenje, kar kaže na visoko stopnjo okoljske ozaveščenosti in odgovornosti.
- 20 % anketirancev se ne vključuje v trajnostne prakse, kar nakazuje na potencial za izboljšanje in dodatno ozaveščanje o pomembnosti trajnostnih ukrepov.
- Visok delež tistih, ki že izvajajo trajnostne prakse, kaže, da je že sedaj močna osnova za nadaljnje spodbujanje in razširjanje trajnostnega vedenja med prebivalstvom.
- Rezultati kažejo, da večina ljudi prepozna koristi trajnostnih praks, kot so recikliranje, zmanjševanje porabe energije in trajnostna mobilnost, ter so pripravljeni aktivno prispevati k varovanju okolja.
- Za tiste, ki še niso vključeni v trajnostne prakse, bi lahko bili učinkoviti dodatni izobraževalni programi in kampanje, ki bi jih spodbudili k vključitvi trajnostnih ukrepov v njihovo vsakdanje življenje.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da se velika večina anketirancev (80 %) že aktivno vključuje v trajnostne prakse, kar odraža visoko stopnjo okoljske zavesti in pripravljenost za aktivno prispevanje k trajnosti. Manjšina (20 %) se še ne vključuje v trajnostne prakse, kar poudarja potrebo po dodatnem ozaveščanju in izobraževanju o pomenu in koristih trajnostnih ukrepov. Visoka stopnja vključevanja v trajnostne prakse med prebivalstvom kaže, da obstaja močna osnova za nadaljnje spodbujanje in širjenje trajnostnega vedenja, kar je ključnega pomena za doseganje okoljskih ciljev in trajnostnega razvoja.

Q18	Ali menite, da bi morali posamezniki sprejeti več odgovornosti za zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa?		
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek
	1 (Da)	33	83 %
	2 (Ne)	7	18 %
Veljavni	Skupaj	40	100 %

*Tabela 20: Vprašanje 18
(Lastni vir)*

Analiza:

- 83 % anketirancev meni, da bi posamezniki morali sprejeti več odgovornosti za zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa, kar kaže na široko prepoznavanje osebne odgovornosti pri varovanju okolja.
- 18 % anketirancev se ne strinja s tem stališčem, kar kaže na prisotnost skupine, ki morda verjame, da so sistemski ali institucionalni ukrepi bolj pomembni ali da individualni prispevki niso dovolj učinkoviti.
- Visok delež tistih, ki podpirajo povečano osebno odgovornost, kaže na pripravljenost ljudi za sprejemanje sprememb v svojem življenjskem slogu, ki bi pripomogle k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov.
- Rezultati kažejo, da obstaja visoka stopnja okoljske zavesti med prebivalci, ki so pripravljeni sprejeti osebne ukrepe za zmanjšanje svojega okoljskega vpliva.
- Za manjšo skupino, ki ne meni, da bi posamezniki morali sprejeti več odgovornosti, bi lahko bili učinkoviti izobraževalni programi in kampanje, ki bi poudarjali pomen posameznih dejanj v širšem kontekstu boja proti podnebnim spremembam.

Ugotovitev

Rezultati ankete kažejo, da velika večina anketirancev (83 %) meni, da bi morali posamezniki sprejeti več odgovornosti za zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa, kar odraža visoko stopnjo okoljske zavesti in pripravljenost za osebno prispevanje k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Manjšina (18 %) se ne strinja, kar poudarja potrebo po dodatnem ozaveščanju o pomenu individualnih ukrepov v okviru širših prizadevanj za varovanje okolja. Visoka pripravljenost za sprejemanje osebne odgovornosti med prebivalstvom kaže, da so ljudje pripravljeni aktivno prispevati k trajnostnim rešitvam, kar je ključnega pomena za doseganje okoljskih ciljev in trajnostnega razvoja.

11 SKLEP

Rezultati ankete kažejo, da se večina anketirancev zaveda pomena obnovljivih virov energije in prepoznava njihov potencial za reševanje globalnih okoljskih izzivov. Večina respondentov meni, da je prehod na obnovljive vire energije nujen, vendar prepoznavajo tudi številne ovire, kot so visoki začetni stroški in pomanjkanje politične volje, ki preprečujejo širšo uporabo teh virov.

Prav tako rezultati kažejo, da so anketiranci na splošno pripravljene spremeniti svoje življenjske navade za bolj trajnostno prihodnost, vendar pa obstaja nekaj zadržkov glede pripravljenosti plačevanja višjih cen za energijo iz obnovljivih virov. Finančna dostopnost in donosnost naložb v obnovljive vire sta ključna dejavnika, ki vplivata na odločitev o prehodu na trajnostno energijo, kar se odraža v odgovorih, kjer večina meni, da so trenutne naložbe v obnovljive vire finančno nedostopne.

Kljub temu da anketiranci podpirajo večje vlaganje v raziskave in razvoj, se večina strinja, da je infrastruktura za pridobivanje in distribucijo obnovljive energije v Sloveniji še vedno nezadostna, kar zahteva večje investicije in izboljšave.

Pomemben sklep raziskave je, da so anketiranci visoko ozaveščeni o pomenu mednarodnega sodelovanja pri reševanju okoljskih problemov in se zavedajo svoje osebne odgovornosti za zmanjšanje ogljičnega odtisa. Vendar pa obstaja potreba po večji vladni podpori v obliki subvencij, regulativnih ukrepov in izobraževalnih kampanj, da bi spodbudili širšo uporabo obnovljivih virov energije.

Anketa tako ponuja dragocen vpogled v stališča in mnenja javnosti glede trajnostne energije ter izpostavlja ključna področja, ki zahtevajo večjo pozornost in ukrepanje, da bi pospešili prehod na trajnostno prihodnost.

12 ZAKLJUČKI

V okviru diplomskega dela smo raziskali stališča javnosti glede obnovljivih virov energije in trajnostnega razvoja, s poudarkom na prepoznavanju ključnih izzivov in priložnosti za širšo uporabo teh virov v Sloveniji. Anketna raziskava je pokazala, da se večina anketirancev zaveda nujnosti prehoda na obnovljive vire energije, vendar je ta proces še vedno omejen zaradi več dejavnikov, kot so visoki začetni stroški, pomanjkanje politične volje in pomanjkljiva infrastruktura.

Pomembna ugotovitev raziskave je tudi visoka pripravljenost anketirancev na osebne spremembe in odgovornost za zmanjšanje ogljičnega odtisa, kar nakazuje na visoko raven okoljske zavesti v Sloveniji. Kljub temu pa anketiranci opozarjajo, da so potrebne večje vladne spodbude in podpora, da bi olajšali prehod na obnovljive vire energije, zlasti v obliki subvencij in izobraževalnih kampanj.

Raziskava prispeva k boljšemu razumevanju javnih stališč o obnovljivih virih energije in trajnostnemu razvoju, kar lahko služi kot osnova za oblikovanje učinkovitih politik in ukrepov na tem področju. V prihodnje bi bilo smiselno nadalje raziskovati različne vidike, kot so finančna dostopnost trajnostnih tehnologij, vpliv mednarodnih politik in sodelovanja ter specifične ovire pri implementaciji trajnostnih rešitev v lokalnem okolju.

Skupaj ugotovitve nakazujejo, da ima Slovenija trdno podlago za prehod na obnovljive vire energije, vendar je ta prehod pogojen z večjimi vlaganji, politično voljo in ozaveščanjem javnosti. Trajnostna prihodnost bo odvisna od sodelovanja med vlado, gospodarstvom in posamezniki, ki bodo skupaj ustvarili pogoje za dolgoročno trajnostno rast in varovanje okolja.

Z jasno strategijo in usklajenimi ukrepi lahko Slovenija postane vodilna na področju obnovljivih virov energije, kar bo koristilo tako okolju kot tudi družbi na dolgi rok.

13 LITERATURA IN VIRI

AnonHQ. (2015). *The Venus Project: one world, no government. Could it work?* Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <http://anonhq.com/venus-project-one-world-no-government-work/>

Arnes. (b. l.). *Energija valov*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <http://www2.arnes.si/~rmurko2/VALLOVI.htm>

B. K. (2010). *Venus - Prihodnost onkraj politike, revščine in vojne*. Pridobljeno 25. 3. 2024 z naslova <https://www.rtv slo.si/kultura/drugo/foto-venus-prihodnost-onkraj-politike-revscine-in-vojne/231841>

Basic Knowledge. (b. l.). *Futuristic Building Designs - Thinking Outside the Box*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <http://www.basicknowledge101.com/resources/futuristicbuildingdesigns.html>

Fresco, J. (b. l.). *Designing the future*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova http://antimatrix.org/Convert/Books/Jacque_Fresco_Designing_the_Future/Jacque_Fresco_Designing_the_Future.html#The_Introduction

Future my love. (b. l.). *Roxanne Meadows*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova http://www.futuremylove.com/roxanne_meadows

Hrvatini, G. (2014). *Projekt Venus - Ne, hvala!- Ali pa ja, no*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://za-misli.si/kolumne/gregor-hrovatin/1444-projekt-venus-ne-hvala-ali-pa-ja-no>

iStock. (b. l.). *One hundred dollar bills falling out of the sky stock photo*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.istockphoto.com/photo/one-hundred-dollar-bills-falling-out-of-the-sky-gm118941851-12045269>

Mali, M. (2010). *A Rejuvenatory Re-Design of Culture*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://theupliftingvibe.com/2010/06/27/venus-project-jacque-fresco/>

Pinterest. (b. l.a). *Antonio Sant Elia*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.pinterest.com/pin/438186238718736682/>

Pinterest. (b. l.b). *Jacque Fresco*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://in.pinterest.com/pin/futuristic-cars-on-the-beach--663225482622543508/>

Sapač, T. (2014). *Projekt Venus*. Pridobljeno 24. 3. 2024 z naslova <http://zofijini.net/projekt-venus/>

Terminal 352. (2007). *The venus project*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <http://in-betweenness.blogspot.si/2007/02/i-found-this-interesting-link-below.html>

The Economic Realms. (2013). *Jacque Fresco*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <http://theeconomicrealms.blogspot.si/2013/10/jacque-fresco.html>

The Venus Project. (2017). *Fresco, the engineer, philosopher, who did not go to school*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.thevenusproject.com/fresco-engineer-philosopher-not-go-school/>

The Venus Project. (2024). *Jacque Fresco*. Pridobljeno 24. 6. 2024 z naslova <https://www.thevenusproject.com/jacque-fresco/>

The Venus Project. (b. l.a). *Energy*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.thevenusproject.com/resource-based-economy/technology/energy/>

The Venus Project. (b. l.b). *Home page*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.thevenusproject.com/>

The Venus Project. (b. l.c). *Space*. Pridobljeno 24. 3. 2024 z naslova <https://www.thevenusproject.com/resource-based-economy/technology/space/>

The Venus Project. (b. l.d). *Circular Cities*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.thevenusproject.com/resource-based-economy/environment/circular-city/>

The Venus Project. (b. l.e). *Aims and Proposals*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.thevenusproject.com/the-venus-project/aims-and-proposals/>

The Venus Project. (b. l.f). *Cities in the Sea*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.thevenusproject.com/resource-based-economy/environment/cities-in-the-sea/>

The Venus Project. (b. l.g). *Who Will Make The Decisions*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova https://www.thevenusproject.com/multimedia/who_will_make_the_decisions//

Viva. (2011). *Kaj je projekt Venus*. Pridobljeno 23. 6. 2024 z naslova <http://www.viva.si/Alternativna-in-naravna-pomo%C4%8D/6431/Kaj-je-projekt-Venus>

YouTube. (2011). *The Venus Project - Resource Based Economy*. Pridobljeno 11. 3. 2024 z naslova <https://www.youtube.com/watch?v=PIMy0QBSQWo&t>